

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

İsmayilov

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 116 (5588) 22 iyun 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan Milli Ordusu Qafqazda ən müasir ordu hesab olunur

4

Əli Əhmədov:
"Azərbaycanda özəl
məktəblər şəbəkəsini
artırmaq lazımdır"

4

Dövlət sərhədinin
pozulmasının
qarşısı alınıb

12

Vardan Malxasyan:
"Onlar özlərinə
hökm oxudular"

22 iyun 2018-ci il

Azərbaycanda dövlət başçısının düşünülmüş siyasəti nəticəsində, ölkəmizdə sabitlik qorunub-saxlanılır, iqtisadi islahatlar getdikcə dərinləşir, dövlətimizin gücü və beynəlxalq nüfuzu durmadan artır. Həyata keçirilən çoxtərəfli və balanslaşdırılmış siyasət nəticəsində Azərbaycan regionun ən güclü, nüfuzlu dövlətinə çevrilib və son 15 ildə bütün sahələr üzrə böyük uğurlara imza atıb. Sürətli sosial-iqtisadi inkişafını yaşayan Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar, tərəqqi hər bir vətəndaşın həyatında hiss olunur və insanların rifah halı günü-gündən yaxşılaşır.

Əhalinin maddi gəlirlərinin davamlı şəkildə çoxalması, əməkhaqqı və pensiyaların, eləcə də, büdcədən maliyyələşən insanlara ödənilən vəsaitlərin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamlarına əsasən, vaxtaşırı artırılması və bu qəbildən olan digər tədbirlər ölkədə sosial sferada vəziyyətin daha da yaxşılaşmasını xarakterizə edən mühüm amillərdir.

Əldə edilən bu uğurlar Ermənistanın həyata keçirdiyi işğalçılıq siyasəti üzündən öz doğma yurduvalarını tərk edərək, qaçqın və məcburi köçkün həyatı yaşamağa məcbur olan insanların yaşayışına, sosial vəziyyətinə də təsirsiz ötüşmür. Qaçqın və məcburi köçkünlərin yaşayış səviyyəsinin daha da yaxşılaşdırılması dövlətin həyata keçirdiyi siyasətin əsas prioritetlərindən birini təşkil edir. Cənab İlham Əliyevin Prezident kimi imzaladığı ilk sərəncamlardan biri 2004-cü ildə "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı" olmuşdur. Məhz bu proqram və orada nəzərdə tutulmuş geniş tədbirlər ölkəmizdəki qaçqın və məcburi köçkünlərə dövlət qayğısının daha bir təzahürü idi. Sözügedən proqram nəticəsində 2004-cü ildən başlayaraq qaçqın və məcburi köçkünlər üçün respublikamızın müxtəlif bölgələrində yeni yaşayış qəsəbələrinin inşası prosesinə start verildi.

2007-ci ildə ölkədəki 12 çadır düşərgəsinin ləğv edilməsi ilə başlanan proses nəticəsində qaçqın və məcburi köçkünlər üçün indiyədək 3,2 milyon kvadratmetr yaşayış sahəsi olan müasir qəsəbələr və çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksləri salınıb. Bu işə 2,3 milyard manat vəsait sərf olunub. Məcburi köçkünlər üçün indiyədək 97 müasir qəsəbə və çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksləri salınıb. 265 min nəfər qaçqın və məcburi köçkünün mənzil-məişət şəraiti yaxşılaşdırılıb. Təkcə ötən ildə 12 min köçkün mənzillə təmin olunub, bu il isə 20 min köçkün yeni evlərlə təmin ediləcək. Cənab Prezident İlham Əliyevin çıxışlarının birində qeyd etdiyi kimi, evlərlə, mənzillərlə, yaxşı şəraitlə təmin ediləcək köçkünlərin sayı təqribən 290 minə yaxın olacaqdır: "Ancaq bu, minimum proqramdır, əgər il ərzində imkan olarsa, biz bu sayı artıracağıq". Mayın 24-də isə Bakının Qa-

Qaçqın və məcburi köçkünlərin problemi dövlətin diqqətindədir

İlham Əliyev: "Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayacaq və Azərbaycan köçkünləri öz doğma torpaqlarına getməyə hazırdırlar"

radağ rayonunda məcburi köçkünlər üçün salınmış "Qobu Park" yaşayış kompleksinin açılışı oldu. Bu yaşayış kompleksi ölkə üzrə məcburi köçkünlər üçün salınan sayca 98-ci şəhərcikdir. Yaşayış kompleksinin təməli 2017-ci il mayın 30-da Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın iştirakı ilə qoyulub. Qeyd edək ki, 2017-ci il martın 9-da Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın sədrliyi ilə Bakı və Sumqayıt şəhərlərinin yataqxanalarında müvəqqəti məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin köçürülməsinə həsr edilən müşavirədə Mehriban xanım Əliyeva çıxışında ağır vəziyyətdə, qəzal və yararsız binalarda məskunlaşan məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı tapşırıqlarını vermişdi. Bir il əvvəl 2017-ci ilin may ayında Qaradağ rayonunda 1026 məcburi köçkün ailəsi üçün inşa edilən "Ümid" yaşayış kompleksinin təməli qoyuldu. Bu gün artıq istifadəyə verildi. Layihə üzrə hər biri 2 bloku, 9 mərtəbəli, 1026 mənzilli 11 yaşayış binası inşa olunub və bu, 1026 məcburi köçkün ailəsinin mənzillə təminatıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılış mərasimində çıxış edərək bunun gözəl hadisə olduğunu bildirdi: "... Azərbaycan vətəndaşı, ağır vəziyyətdə yaşayan soydaşlarımız, məcburi köçkünlər daim diqqət mərkəzindədirlər. Bu kompleksin yaradılması Azərbaycan dövlətinin siyasətini göstərir, köçkünlərə olan qayğının təzahürüdür. Cəmi bir il ərzində bu gözəl yaşayış kompleksi yaradılıb. Düz bir il bundan əvvəl bu kompleksin təməli qoyulmuşdur".

Cənab Prezident məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli, yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı uğurla icra edildiyini diqqətə çatdırıb. Doğma torpaqlarından ayrı düşən insanların məşğulluq səviyyəsinin yüksəl-

dilməsi üçün də dövlət tərəfindən mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Azərbaycan dövləti məcburi köçkünlər üçün nəzərdə tutulmuş ərzaq yardımından digər məsələlərə qədər əsas problemləri iqtisadi gücü hesabına həll edir. Qaçqın və məcburi köçkünlərin Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi qətiyyətli siyasətin məntiqi nəticəsi olaraq, tezliklə öz doğma torpaqlarına qayıdacaqlarına, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa ediləcəyinə inamları daha da artıb. Doğma yurd-yuvalarından didərgin düşmüş insanlar üçün salınan qəsəbələr, tikilən evlər qaçqın və məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşmasına xidmət etsə də, onlar bu ünvanlarda müvəqqəti məskunlaşdıqlarını, tezliklə ata-baba torpaqlarına qayıdacaqlarını yaxşı bilirlər. "Bu yaşayış kompleksi sizin üçün müvəqqəti yaşayış yeridir", - deyən Cənab İlham Əliyev işğaldan sonra belə gözəl şəhərciklərin bu gün işğal altında olan torpaqlarda da mütləq yaradılacağını qeyd edib.

Ötən il Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası təmin edildi. Şıxarx qəsəbəsində 1170 ailəlik böyük şəhərcik tikildi. Hazırda 150 ev, məktəb, uşaq bağçası və məscid tikilib. Ölkə başçısı Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpasının Azərbaycan xalqının əyləməz ruhunun

göstəricisi olduğunu bildirib: "Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayacaq. Bu, bir daha onu göstərir ki, bütün məcburi köçkünlər bir arzu ilə - öz doğma torpaqlarına qayıtmaq arzusu ilə yaşayırlar. Əminəm ki, biz buna nail olacağıq. Cocuq Mərcanlı kəndinin yenidən qurulması aprel döyüşlərinin nəticəsindən, bizim parlaq qələbəmizdən sonra mümkün olmuşdur. Ağdərə, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının ərazilərinin bir hissəsi işğalçılardan təmizləndikdən sonra, bu qəsəbənin bərpası mümkün olmuşdur. ...Azərbaycan xalqı, bir daha göstərdi ki, heç vaxt işğalla barışmayacaq və nəyin bahasına olursa-olsun, öz doğma torpaqlarına qayıdacaq, ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək".

Bəli, bunun üçün bu gün Azərbaycanın güclü və müasir ordusu vardır. Azərbaycan Ordusu qarşıda duran bütün vəzifələri həll etməyə qadir olan bir ordudur və heç şübhəsiz ki, belə gücə malik nizami ordu işğal altındakı torpaqlarımızı erməni təcavüzkarlarından təmizləməyə və üçrəngli bayrağımızı Qarabağda dalğalandırmağa qadirdir. Bir mərkəzdən idarə edilən, vahid komandanlığa tabe olan, müasir herb elminin tələblərinə cavab verən Azərbaycan Ordu-

su Ümummilli Lider Heydər Əliyevin başladığı və Prezident Cənab İlham Əliyevin uğurla davam etdiyi müdrik siyasət nəticəsində, gündən-günə daha da möhkəmlənir və döyüş qabiliyyətini artırır. Dövlətimizin diqqət və qayğısını, xalqın dayağını daim öz üzərində hiss edən hərbiçilərimizin isə döyüş ruhu birə-beş artır. Aprel döyüşlərində dörd günlük müharibədə təcavüzkar erməni ordusunun tərribat xarakterli hücumlarına layiqli cavab verən Azərbaycan Ordusu yüksək hazırlıqlı peşəkar zabit və əsgərlərin xidmətinə bir daha dünya ictimaiyyəti qarşısında canlandırdı. Dörd gün davam edən bu döyüşlərdə xalq öz ordusunun arxasında dayandı. Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin quruculuğu prosesi davam etdirilir və ordumuz daha da inkişaf edir və təkmilləşir. Bu ordu işğal olunmuş ərazi-

lərimizi düşməndən azad etmək və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü qorumaq gücündədir. Cənab Prezident çıxışında vurğuladığı kimi, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək və dağıdılmış ərazilərdə yeni şəhərlər, qəsəbələr, kəndlər, məktəblər, yaşayış binaları və bütün infrastruktur tikiləcək: "Cocuq Mərcanlının və Şıxarxın timsalında biz dövlətimizin və xalqımızın iradəsini göstəririk. Bir daha göstəririk ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayacaq və Azərbaycan köçkünləri öz doğma torpaqlarına getməyə hazırdırlar".

Heç bir şübhə yoxdur ki, görülən işlər, davamlı səylər nəticəsində, ölkəmizin ərazi bütövlüyü yaxın zamanda bərpa ediləcək. İşğaldan azad olunacaq ərazilərdə Azərbaycan dövlətinin imkanları hesabına həyat tamamilə yenidən qurulacaq, məcburi köçkün olan soydaşlarımız öz ata-baba yurdlarına qayıdaraq, doğma torpaqlarında yaşayacaqlar. Bu zaman onlar yenə dövlətin xüsusi qayğısı ilə əhatə ediləcək və bütün sosial problemləri öz həllini tapacaq. Buna hər kəs inanır və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Təhsil Nazirliyi ötən ildəki fəaliyyəti ilə bağlı hesabat verib

Təhsil İnstitutunun direktoru vəzifəsini icra edən Emin Əmrullayev təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, əhatəliliyi və əldə olunan nailiyyətlər barədə ətraflı məlumat verib.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov "Təhsil sistemi - vəzifələr və hədəflər" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. Təhsilin inkişafının ölkəmizin tərəqqisi baxımından va-

cib amil olduğunu vurğulayan nazir Prezident İlham Əliyevin bu sahəyə daim xüsusi önəm verdiyini bildirib. Vurğulanıb ki, "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası" sənədinin qəbulundan ötən müddət ərzində təhsil sahəsində müsbət dinamika müşahidə olunub, beş il bundan əvvəl ilə müqayisədə uğurlu nəticələr əldə edilib.

Təhsil sahəsində həyata keçirilən layihələrdən danışan nazir 2020-ci ilədək məktəbəhazırlığın əhatəlilik səviyyəsinin 90 faizə çatdırılmasının nəzərdə tutulduğunu söyləyib. C. Bayramov qəbul imtahanlarının yeni modelindən bəhs edərək bildirib ki, hazırda bu istiqamətdə Dövlət İmtahan Mərkəzi ilə sıx əməkdaşlıqda iş aparılır.

"Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda edilən dəyişiklikləri xatırladan nazir ali təhsil müəssisələrinə qəbul üzrə əsasən iki dəyişikliyin nəzərdə tutulduğunu vurğulayıb. Diqqətə çatdırılıb ki, həmin dəyişikliklər beynəlxalq səviyyədə akkreditasiya olunan təhsil proqramları üzrə təhsil almış abituriyentlərin müəyyənləşdirilmiş şərtlər yerinə yetirilməklə, təhsil aldıkları dildə tədris olunan ixtisaslar, beynəlxalq fənn olimpiadaları qaliblərinin istənilən ixtisaslar, respublika fənn olimpiadalarının, yüksək səviyyəli beynəlxalq müsabiqələrin və yarışların qaliblərinin müvafiq ixtisaslar ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədən-kənar qəbul olunmaları ilə bağlıdır. Müəllim peşəsinin nüfuzunun yüksəlməsinə təsir göstərən tədbirlərin davam etdiriləcəyini bildirən C. Bayramov sertifikatı mexanizminin təbii təhsildə keyfiyyət baxımından nailiyyətlər əldə olunmasında vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Tədbirdə "Təhsil" televiziya sisteminin 2017-ci ildə təhsil sahəsində həyata keçirilən tədbirlərə və yeniliklərə dair hazırladığı videoxronika nümayiş olub. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti, akademik Akif Əlizadə müasir dünyada elmin, təhsilin mühüm rolundan danışdı, bu sahələr arasında inteqrasiyanın genişləndirilməsinin əhəmiyyətini qeyd edib. Akademik A. Əlizadə ölkəmizdə elmin, təhsilin inkişafı üçün geniş imkanların yaradıldığını vurğulayıb. Təhsil sahəsində aparılan islahatların mühüm keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoyduğunu qeyd edən Baş nazirin müavini Əli Əhmədov Prezident İlham Əliyevin bu sahəni prioritet elan etməsi nəticəsində ölkəmizin gələcəyinin parlaq olacağına əminliyini bildirib. Baş nazirin müavini, eyni zamanda, təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi ilə bağlı fikirlərini söyləyib.

iyun 21-də Təhsil Nazirliyinin 2017-ci ildə gördüyü işlərlə bağlı hesabatına həsr olunan tədbiri keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Baş nazirin müavini Əli Əhmədov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasının humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva, müvafiq qurumların rəhbərləri, Milli Məclis deputatları, ali məktəb rektorları iştirak ediblər.

Azərbaycan-Əlcəzair əlaqələrinin inkişafı üçün yaxşı imkanlar var

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov iyunun 21-də Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının ədliyyə naziri Tayeb Louhun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan ilə Əlcəzair arasında yaxşı əlaqələrin mövcud olduğunu deyən Baş nazir Novruz Məmmədov bu səfərin münasibətlərimizin daha da genişləndirilməsi baxımından böyük əhəmiyyət daşıdığını qeyd edib. Novruz Məmmədov yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin əhəmiyyətini vurğulayıb və ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb. Azərbaycanın Baş naziri iqtisadiyyatın bir sıra istiqamətlərində, o cümlədən energetika, turizm, sənaye və digər sahələrdə əlaqələrin daha da inkişafı üçün yaxşı imkanların olduğunu bildirib.

Hüquqi sahədə inkişaf edən münasibətlərimizdən danışan Baş nazir Azərbaycanın və Əlcəzairin Ədliyyə nazirlikləri arasında ötən il imzalanmış Anlaşma Memorandumunun qarşılıqlı fəaliyyətin genişləndirilməsinə yaxşı imkan yaratdığını söyləyib. Novruz Məmmədov Əlcəzair nümayəndə heyətinin bu səfəri çərçivəsində iyunun 21-də imzalanmış ekstradisiya haqqında dövlətlərarası müqavilənin ölkələrimiz arasında hüquqi bazanın möhkəmlənməsi baxımından önəmini qeyd edib. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə məlumat verən Baş nazir Novruz Məmmədov deyib ki, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində ölkələrimizin bir-birini dəstəkləməsi böyük önəm kəsb edir.

Əlcəzairin ədliyyə naziri Tayeb Louh Bakıya səfərindən məmnunluğunu ifadə edib, göstərilən qonaqpərvərliyə görə Azərbaycan hökumətinə təşəkkürünü bildirib. O, Azərbaycanda uğurla keçirilən prezident seçkilərinə və dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin seçkilərdə qazandığı inamlı qələbəyə görə təbriklərini çatdırıb. Tayeb Louh Əlcəzair nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərinin və imzalanmış müqavilənin ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafına təkən verəcəyinə əminliyini bildirib. Görüşdə əlaqələrin inkişafı və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Ziyafət Əsgərov xarici ölkələrin ombudsmanlarına çağırış etdi

Azərbaycan Milli Məclisinin sədrinin birinci müavini, parlamentin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərovun Bakıda keçirilən Ombudsmanların XV Beynəlxalq Konfransının iştirakçıları ilə görüşü olub. Parlamentdən SİA-ya verilən məlumata görə, Z. Əsgərov Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili Elmira Süleymanovanın təşəbbüsü ilə hər il ölkədə ombudsmanların beynəlxalq konfransının təşkilini təqdir edib. Cari ildə keçirilən XV konfransda müzakirəyə çıxarılan "Hüquq bərabərliyinin təmin olunmasında və təşviqində milli insan hüquqları təsisatlarının rolu" mövzusunun əhəmiyyətini vurğulayıb. Vitse-spiker bu cür beynəlxalq miqyaslı tədbirin Azərbaycanda bir neçə əlamətdar hadisə - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100, Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 və Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsinin qəbul edilməsinin 70 illiyi ilə üst-üstə düşməsinə xüsusi qeyd edib. Eyni zamanda, 18 iyun tarixinin Azərbaycan Respublikasında İnsan Hüquqları Günü kimi qeyd edildiyini diqqətə çatdırıb. O, insan haqlarının qorunması sahəsində əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirib. O qeyd edib ki, Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsinə xüsusi önəm verilir: "Azərbaycan bu sahədə beynəlxalq təşkilatlar qarşısında üzərinə götürdüyü öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirir. 1995-ci ildə müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyası qəbul edildi. Bu Konstitusiyada insan hüquq və azadlıqlarına geniş yer verilib. Sonra ölkəmizdə ombudsman institutu təsis edildi, insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində digər qurumlar yaradıldı. Hələ 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurulduqda qadınlara kişilərlə bərabər geniş hüquqlar, o cümlədən seçki hüququ verilməmişdi. Hal-hazırda ölkəmizdə "Gender bərabərliyi haqqında" qanun qəbul olunub. Bütün dövlət qurumlarında qadınlar ən yüksək səviyyədə təmsil olunurlar".

Elmar Məmmədov belaruslu həmkarı ilə görüşüb

Azərbaycan xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Minskdə keçirilən Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri xarici işlər nazirlərinin iclasında iştirakı çərçivəsində belaruslu həmkarı Vladimir Makey ilə görüşüb. SİA-nın verdiyi məlumata görə, nazir Elmar Məmmədov səfər əsnasında ona və nümayəndə heyətinə göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü ifadə edib.

Nazirlər bu il ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 25 illiyinin qeyd olunmasına toxunaraq ötən illər ərzində Azərbaycan və Belarus arasında qarşılıqlı anlaşma və etimada əsaslanan dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin qurulduğunu məmnuniyyətlə vurğulayıblar. Görüşdə nazirlər ölkələrimiz arasında yüksək səviyyəli dialoqu təqdir ediblər və dövlət başçıların iradələrinə uyğun olaraq ikitərəfli əməkdaşlığın bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini bildiriblər. İkitərəfli əməkdaşlığın ruhuna uyğun olaraq ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində də uğurla əməkdaşlıq etdiyini qeyd edərək qarşılıqlı dəstəyin bundan sonra da davam etdirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıblar. Görüş əsnasında nazirlər həmçinin, beynəlxalq və regional gündəliyə aid məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparıblar.

Z. Əsgərov Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin Ermənistan tərəfindən işğalı nəticəsində ölkədə 1 milyondan çox qaçqın və məcburi köçkünün olduğunu deyib. O bildirib ki, dövlət bu insanların yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması, siyasi, sosial, iqtisadi hüquqlarının təminatı baxımından zəruri tədbirlər həyata keçirir: "Lakin beynəlxalq səviyyədə onların haqları qorunmur. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı hələ 1993-cü ildə BMT tərəfindən 4 qətnamə qəbul olunub, ATƏT, AŞPA, İslam Əməkdaşlığı Təşkilatı kimi beynəlxalq qurumlarda bununla əlaqədar müvafiq qərarlar verilib. Lakin Ermənistan tərəfi bu sənədlərə məhəl qoymur, öz işğalçılıq siyasətini davam etdirir". Vitse-spiker xarici ölkələrin ombudsmanlarını Azərbaycan həqiqətlərinin geniş ictimaiyyətə çatdırılmasında səylərini əsirgəməməyə çağırıb.

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili Elmira Süleymanova çıxışında Ombudsman institutu ilə Milli Məclis arasında əməkdaşlıqdan söhbət açıb. Konfrans iştirakçıları səmimi görüşə görə minnətdarlıqlarını ifadə ediblər. Azərbaycan xalqının qonaqpərvərliyini və Ombudsmanların XV Bakı Beynəlxalq Konfransının yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu xüsusi qeyd ediblər. Qonaqlar ölkələr arasında əlaqələrin genişləndirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

22 iyun 2018-ci il

Əli Əhmədov: "Azərbaycanda özəl məktəblər şəbəkəsini artırmaq lazımdır"

"Azərbaycanda özəl məktəblər şəbəkəsini artırmaq lazımdır. Məhz bununla yuxarı təhsil pillələrində əlçatanlığın artırılması mümkündür".

Bunu Baş nazirin müavini Əli Əhmədov deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda təhsil iqtisadiyyatın inkişafına, dövlətin iqtisadi gücünün artmasına kömək etməlidir: "Bunlara necə nail olunmalıdır? Təhsil universal sahədir. Təhsil sahəsinin inkişafını yalnız təhsil qurumlarından gözləmək lazım deyil. Cəmiyyətin təhsilə olan münasibəti dəyişməlidir. Dövlətin təhsilə olan diqqət və qayğısının artmasına ehtiyac var. Dövlətin qarşısına qoyduğu əsas məsələ də təhsilin inkişaf etdirilməsidir".

Ə.Əhmədov bildirib ki, Azərbaycanda orta təhsil əlçatanlıq baxımından təmin edilib: "Yuxarı təhsil səviyyələrinin də əlçatanlığının artırılmasına ehtiyac var. Azərbaycan əhalisinin 1,3 faizi tələbədir".

Baş nazirin müavini qeyd edib ki, Azərbaycanda universitetlərə sərbəstliyin verilməsi sahəsində cəsarətli addımlar atılmalıdır.

Ə.Əhmədovun sözlərinə görə, son illər Azərbaycanda təhsil islahatları dərinləşməkdə davam edir və bu istiqamətdə görülən işlər öz bəhrəsini verir: "Azərbaycanda dərin islahatlar həyata keçirilir - iqtisadiyyatdan tutmuş digər sahələrə kimi. Biz həyatımızı islahatlardan kənarında təsəvvür etmirik. Təhsil sferası da islahatlar məfhumundan kənar qala bilməz. İqtisadiyyatla, təhsillə bağlı hədəflərimiz tamamilə aydındır".

Baş nazirin müavini əlavə edib ki, Azərbaycanda elm və təhsil məhsuldar qüvvənin tərkib hissəsinə çevrilməlidir: "Təhsilin inkişafı Azərbaycan cəmiyyətinin mədəni səviyyəsinin, iqtisadiyyatının daha yuxarı pilləyə qalxmasına və dövlətin qüdrətinin artmasına gətirib çıxarmalıdır".

Əbülfəş Qarayev: "Naxçıvan İslam mədəniyyətinin çoxəsrlik nailiyyətlərinin qorunub yaşadılmasında özünəməxsus rol oynayıb"

Naxçıvan tarixən Yaxın və Orta Şərqi əzəmətli şəhərlərindən biri olub. Bu qədim şəhər İslam mədəniyyətinin çoxəsrlik nailiyyətlərinin layiqincə qorunub yaşadılmasında özünəməxsus rol oynayıb.

Bu fikirləri AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna müsahibəsində Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri, Naxçıvan şəhərinin 2018-ci il üçün İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı elan edilməsi ilə əlaqədar yaradılmış Təşkilat Komitəsi sədrinin müavini Əbülfəş Qarayev deyib.

Nazir vurğulayıb ki, bu gün sürətlə inkişaf edən, qədimliyi, müasirliyi ilə diqqəti özünə cəlb edən Naxçıvan islam dəyərlərinin qorunmasına, İslam mədəniyyətinin zənginləşməsinə dəyərli töhfələr verir. Məhz bu amillər Bakının İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı kimi qeyd edildiyi 2009-cu ildə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin mədəniyyət nazirlərinin VI konfransında Naxçıvan şəhərinin 2018-ci il üçün İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı elan olunmasına dair qərar qəbul edilməsinə şərtləndirib. Həmin qərar ölkəmizin bu qədim di-

yarındakı zəngin mədəni-mənəvi irsə yüksək qiymətini təzahürüdür.

Əbülfəş Qarayev qeyd edib ki, qədim Naxçıvan torpağında 1000-dən çox tarixi abidənin mövcudluğu, onlardan 60-a yaxın abidənin dünya əhəmiyyəti olması və həmin abidələr içərisində İslam mədəniyyəti nümunələrinin önəmli yer tutması bu diyarın dünya üçün, o cümlədən İslam aləmi üçün böyük önəm daşdığını bir daha təsdiqləyir. "Əshabi-Kəhf Ziyarətgahı" Dini-Mədəni Abidə Kompleksi, Gəmiqaya rəsmləri, Naxçıvanqala, Nuh türbəsi, Qarabağlar, Yusif Küseyiroğlu, Möminə xatın türbələri, Əlinceqala və digər abidələrin xü-

susi özəlliyi ondadır ki, bu tarixi irs nümunələri həm maddi-mənəvi, həm də dini inanc baxımından müqəddəs dəyərlərlə bağlıdır. Ən əsası isə bu gün həmin abidələrin bərpasına, onun qorunub saxlanılmasına xüsusi diqqət yetirilir. "Buna görə də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisin Sədrinə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Çünki muxtar respublikada görülən kompleks quruculuq işləri, həyata keçirilən tədbirlər, İslam mədəniyyəti nümunələrinin bərpasına göstərilən diqqət nəticəsində bura gələn qonaqların gözündə Naxçıvan İslam dünyasının mədəniyyət mərkəzi görkəmində bir daha canlandı", - deyər Əbülfəş Qarayev qeyd edib.

Naxçıvanın İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı olması ilə əlaqədar keçirilən tədbirlərin bundan sonra da davam edəcəyini bildirən Təşkilat Komitəsi sədrinin müavini deyib ki, bu silsilədən tədbirlər Naxçıvanla yanaşı, Bakı şəhərində də təşkil ediləcək, eyni zamanda, bəzi İslam ölkələrində təqdimatlar olacaq. Sözsüz ki, bütün bunlar Naxçıvanın tanıtılmasına, İslam Mədəniyyəti Paytaxtı imicinin güclənməsinə öz müsbət təsirini göstərəcək.

Dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısı alınıb

"2018-ci ilin 21 iyun tarixində saat 02:45 rədlərində Dövlət Sərhəd Xidmətinin sərhəd qoşunlarının Göytəpə sərhəd dəstəsinin Cəlilabad rayonunun Bayxanlı kəndinin yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti ərazisində dövlət sərhədinin pozulmasına cəhd edilib". Dövlət Sərhəd Xidmətinin Mətbuat Mərkəzinin məlumatına görə, Dövlət Sərhəd Sərhəd naryadı tərəfindən İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikası istiqamətində silahlı şəxslərin hərəkəti aşkar olunub və qarşısı alınmışdır.

Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin mühafizəsində olan sərhəd naryadının qanuni tələbinə və xəbərdarlıq atəşinə tabe olmayan sərhəd pozucuları tərəfindən sərhəd naryadına qarşı silah tətbiq edilibdir. Baş vermiş hadisə zamanı sərhəd naryadının başçısı Balakən rayonundan həqiqi hərbi xidmətə çağırılan əsgər Kurupov Ramazan Məmməd oğlu döz qəfəsi, əl və ayaq nahiyələrindən güllə yaraları almışdır. Dövlət sərhədini pozmağa müvəffəq ola bilməyən sərhəd pozucuları geri çəkmişlər. Əsgər R.Kurupov digər sərhəd naryadı tərəfindən ilk tibbi yardım göstərildikdən sonra təcili olaraq Cəlilabad rayon mərkəzi xəstəxanasına təxliyə edilibdir. Xəstəxananın və DSX hərbi hospitalının hadisə ilə əlaqədar Cəlilabad rayonuna ezam olunmuş həkimləri tərəfindən əsgər təcili əməliyyat olunub.

Hadisədən dərhal sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev və digər rəhbər vəzifəli şəxslər əraziyə gəlmiş, hadisə yerinə baxış keçirmiş, əməliyyat-axtarış tədbirlərinin davam etdirilməsinə dair zəruri tapşırıqlar verilibdir.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəhbər heyəti, Cəlilabad rayon icra hakimiyyətinin başçısı, yerli hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri Cəlilabad rayon mərkəzi xəstəxanasında əsgər R.Kurupova baş çəkmiş, səhhətinin vəziyyəti ilə maraqlanıblar.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev sərhədçi əsgəri təcili əməliyyat edərək, onun həyatını xilas etmiş tibb heyətinə, həmçinin, əsgərin əməliyyatı üçün qan vermiş DİN-in Cəlilabad rayon şöbəsinin əməkdaşlarına dərin minnətdarlığını bildirib.

Dövlət Sərhəd Xidməti rəisinin əmri ilə əsgər Kurupov Ramazan Məmməd oğlu xidməti vəzifələrinin icrasında göstərdiyi şücaətə görə "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalı ilə təltif olunub.

Hadisə ilə əlaqədar zəruri tədbirlər həyata keçirilib. Fakt üzrə Hərbi Prokurorluq tərəfindən cinayət işi başlanılıbdir.

R.HÜSEYNOVA

Bəhreynin dövlət informasiya agentliyi Naxçıvanın "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" seçilməsindən yazıb

Bəhreyn Krallığının "Bahrain News Agency" (BNA) dövlət informasiya agentliyinin internet sahifəsində "Azərbaycan Naxçıvan şəhərinin 2018-ci il üçün "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" seçilməsini qeyd edir" başlıqlı məqalə dərc olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə "Naxçıvan İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı-2018" in açılış mərasimində İSESCO-nun baş direktoru Əbdüləziz Osman Əl-Tuveycrinin, Azərbaycanın mədəniyyət naziri Əbülfəş Qarayevin və Naxçıvan Muxtar Respublikasının digər rəsmi şəxslərinin iştirak etdikləri bildirilib.

Yazıda Naxçıvan Muxtar Respublikasının qədim tarixindən, mədəniyyətindən, Naxçıvanın muxtariyyət tarixi-

nin 1921-ci ildə imzalanan 2 mühüm beynəlxalq sənəddə - Moskva və Qars müqavilələrində öz əksini tapmasından bəhs olunur. Moskva müqaviləsinin 3-cü, Qars müqaviləsinin isə 5-ci maddəsində muxtariyyətin əsasları, eyni zamanda, Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisi təsdiq olunub. 1924-cü ildə yaradılan Naxçıvan Muxtar Respublikasının Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olduğu vurğulanır.

Məqalədə, həmçinin Naxçıvanın İslam dəyərlərinin yaşadılması sahəsində görülən işlər, bu regionun inzibati ərazi bölgüsü, Naxçıvanın zəngin tarixi-mədəni irsinin qorunub saxlanması üçün elm, təhsil, mədəniyyət və digər sahələrdə atılan addımlar barədə məlumat öz əksini tapıb.

Nərgiz Paşayeva “Birlik ulduzları” mükafatı ilə təltif edilib

19-20-üncü Qazaxıstanın paytaxtı Astanada, Qazaxıstan Milli Muzeyində MDB iştirakçısı olan dövlətlərin yaradıcı və elmi ziyalıların “MDB-də dialoq - XXI əsrdə humanitar əməkdaşlığın perspektivləri” mövzusunda XIII Forumu keçirilib.

MDB iştirakçısı olan dövlətlərin yaradıcı və elmi ziyalıların Forumu Müstəqil Dövlətlər Birliyi məkanında ən iri illik humanitar tədbirdir. MDB ölkələrinin mədəni, elmi və təhsil elitası forumlarda görüşməklə birbaşa peşəkar ünsiyyət və təhsil, elm, ədəbiyyat, təsviri incəsənət və Birlikdə mədəniyyətlərarası qarşılıqlı əlaqənin digər sahələrində aktual, tələbat duyulan layihələrin dəstəklənməsi üçün nadir imkana malik olur.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Forumda Azərbaycanı geniş nümayəndə heyəti təmsil edib. Nümayəndə heyətinin tərkibinə Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Nərgiz Paşayeva, AMEA-nın vitse-prezidenti, M.Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutunun direktoru, akademik Dilqəm Tağıyev, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının rektoru, akademik Urxan Ələkbərov, Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının direktoru, Azərbaycanın Xalq Artisti Murad Adıgözelzadə, digər elm və incəsənət xadimləri daxil idi.

Forumun açılışında Azərbaycan ilə yanaşı, Belarus, Qazaxıstan, Rusiya, Moldova, Tacikistan, Türkmənistan, Özbəkistan, Ukrayna və digər ölkələrdən 200-ə yaxın nümayəndə iştirak edib. Qazaxıstanın Dövlət katibi Gülşara Abdikalikova Prezident Nursultan Nazarbayev-in Forum iştirakçılığına təbrik məktubunu oxuyub. Dövlət katibi vurğulayıb ki, belə forumlar çərçivəsində humanitar əməkdaşlıq ölkələr arasında mehriban qonşuluq siyasətini daha da möhkəmləndirir. Rusiya Federasiyası Prezidentinin beynəlxalq mədəni əməkdaşlıq üzrə xüsusi nümayəndəsi Mixail Şvidkoy Prezident Vladimir Putin-in Forum iştirakçılığına təbrik məktubunu oxuyub və tədbirin işinə uğurlar arzulayıb.

Sonra 2017-ci il üçün “Birlik ulduzları” mükafatı laureatlarının təltif edilməsi mərasimi keçirilib. Laureatlar sırasında M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, professor Nərgiz Paşayeva, görkəmli rusiyalı musiqiçi, alt alətində ifaçı, dirijor, məşhur pədaqoq və ictimai xadim, SSRİ Xalq

Artisti Yuri Başmet, Qazax Milli incəsənət Universitetinin rektoru, ictimai xadim, Qazaxıstan Respublikasının Xalq Artisti Ayma Musaxacayeva, Moldova Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, Milli Kosmik Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, Moldova Respublikasının elm və texnika sahəsində Dövlət Mükafatı laureatı İon Bostan, Qırğızıstan Milli Elmlər Akademiyasının Ç.Aytmatov adına Dil və Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru, akademik Abdıldajan Akmataliyev, Tacikistan Respublikasının Xalq Şairi, Yazıçılar İttifaqının sədri Kosim Nizom, Belarus Respublikasının Əməkdar İdman Ustası, Beynəlxalq Biatlon Federasiyasının İdmançılar Komitəsinin üzvü, dördqat Olimpiya çempionu Darya Domraçeva da var.

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Nərgiz Paşayeva elmi və humanitar fəaliyyətinə görə “Birlik ulduzları” mükafatını almaq üçün səhnəyə dəvət edilib. Professor Nərgiz Paşayeva onun fəaliyyətinə verilmiş yüksək qiymətə görə Forumun iştirakçılığına və təşkilatçılığına minnətdarlığını bildirərək deyib:

-XIII Humanitar Forumun iştirakçılarını ürəkdən salamlayıram.

Mənə “Birlik ulduzları” mükafatı laureatı olmaq və sizin aranızda olmaq xoşbəxtliyi nəsb olub. Şadam ki, dostluq tellərini möhkəmləndirərək biz müasir dünyada bir-biri ilə qarşılıqlı anlaşmanın necə vacib olduğunu başa düşürük. Hər dəfə bu cür imkan düşəndə biz biliklərin, ideyaların, mədəni təcrübənin, gələcək planlarımızın və ümidlərimizin mübadiləsinə kömək etməliyik. Məhz bu əbədi platformalar bizi hər şeydən daha çox əlaqələndirə bilər.

Bu gün biz dünya mədəni irsinin və universal dəyərlərinin başı üstünü alan yeni, gözəllənməz təhlükələri tez-tez hiss edirik və görürük. Gəlin yada salaq ki, IX, X, XI, XII əsrlər müsəlman mədəniyyəti və elminin ən parlaq dövrü olub. Lakin Şərqdən və Qərbdən başlanan müharibələr, yürüşlər, basqınlar böyük tələfata səbəb olub, çox şeyi birdəfəlik məhv edib. XV əsrdə Qranadada o dövrün böyük sayda sufi şeirləri yandırılıb.

Həm başa düşmək və qəbul etmək istəyirəm ki, əxlaqi-etik, humanitar-mənavi dəyərlər və oriyentirlər olmadan yaradıcılıq, ideya azadlığı, elmi fikrin tərəqqisi davamlı inkişaf edə bilməz.

Tarixən yaradıcılıqda həqiqətin öz abs-trakt, bəzən tam fərdi, bədii ifadəsi olur. Elmdə həqiqətə və şöhrətə gedən yol uzundur. İllərboyu gərgin əmək, axtarışlar, təcrübələr olmasa, alimlər, yaqın ki, tanınmağın

və elmi uğurun sevincini duya bilməzlər. Elmdə həqiqəti aşkar etmək azdır, onu dö-nə-dönə yoxlamaq, sübut etmək və illüziyalardan qorumaq lazımdır. Xatırlayaq ki, bö-yüklər də səhvə yol veriblər. Ptolomey Yer in hərəkətsiz olmasına şübhə etmirdi.

Kopernik, Eynşteyn, Tolstoy kimi doğul-maq, Nizami kimi “Xəmsə” yazmaq, Nəsimi kimi yaradıcı ideyalar naminə tərk-i-dünya olmaq hər kəsə nəsb olmur. Lakin biz hamımız istəsək də, istəməsək də bu böyük insan-ların - harmoniyanın və biliklərin gözəlli-yini yarananların bütün bəşəriyyətə qoyub getdikləri o böyük nurun bir zərrəsini daşıyı-rıq. Məhz onlar, onların ölməz irsi bizim yol-umuzda sönməz ulduzlardır. Biz isə, öz növbəmizdə, o ulduzların işıqlı yolu ilə get-məyə çalışırıq və bəzən bu işığı əks etdir-məyə ehtiyatlı cəhdlər edirik. Bununla da Göy və Yer arasında öz borcumuzu yerinə yetirir və dərk edirik ki, Həqiqətin müəllifi yoxdur, çünki müəllif o özüdür.

Əgər biz öz yolumuzda müəyyən uğur qazanmışıqsa, onda, ilk növbədə, müəllim-lərimizə və ustadlarımıza, valideynlərimizə, doğmalarımıza və yaxınlarımıza, həmkar-larımıza borcluuyq. Öz uğurlarımıza görə məhz onlara borcluuyq. Mənə verilmiş yük-sək mükafata görə səmimi təşəkkürümü bil-dirirəm. Sizin icazənizlə, pul mükafatını M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Uni-versitetinin mənim rəhbərlik etdiyim Bakı fi-lialının tələbələrindən xeyrinə istifadə etmək istəyirəm. Mən bu mükafatı bizim ali mək-təbin ən yaxşı tələbəsinə təqaüd üçün ayır-maq niyyətindəyəm. Bu yaxınlarda Azerbay-canda tariximizin ən parlaq səhifələrindən birini tənənəli şəkildə qeyd etdik. Azerbay-can Xalq Cümhuriyyətinin yaradılması gü-nünün yüz illiyini bayram etdik. Azərbaycan xalqı müsəlman Şərfində ilk azad və de-mokratik respublika qurub. Azərbaycanlılar bir əsr ərzində tarixi kateklizmlərə, repressi-yalara, edamlara, təqiblərə və təhdidlərə rəğmən bu böyük hadisəni daim yadda sax-layıb və respublikamızın banilərini, o döv-rün böyük nümayəndələrinə ehtiram bəslə-yiblər. Azərbaycan özünün demokratik və respublikaçılıq ənənələri ilə həmişə fəxr edib və bu gün də fəxr edir.

Məqsədi ictimai rifaha xidmət etmək və humanitar əlaqələri möhkəmlətmək olan bu böyük mənalı tədbirin bütün təşkilatçılığına bir daha təşəkkürümü bildirirəm. Təltif edil-lənlərin hamısını, bizim bütün komandamızı təbrik edirəm, sizin hər birinizə ruh yüksək-liyi, möhkəm cansağlığı və bütün təşəbbüs-lərinizdə uğurlar arzulayıram!

Əl-Fərabinin böyük ömür yolunun baş-landığı Qazaxıstan Torpağına, bu gözəl Yer-

də yaşayan bütün insanlara ehtiramla təzim edirəm. Qazaxıstan xalqına xoşbəxtlik arzu edirəm. Şərqdə belə bir məsələ var: xoşbəxt olmaq istəyirsənsə, ol.

Sağ olun, yeni görüşlərdə!

Qazaxıstanın mədəniyyət və idman naziri Arıstanbek Muhamediyul Forumda çıxış edərək bildirib ki, MDB iştirakçısı olan ölkələrin Humanitar Əməkdaşlıq üzrə Dövlətlərarası Fondunun keçirdiyi forumlarda mədəniyyət, təhsil, elm, informasiya, idman və turizm sahələrində ən vacib məsələlər müzakirə edilir. Nazir MDB çərçivəsində elmi və humanitar əməkdaşlıqda Azərbaycanın rolunu xüsusi qeyd edib və akademik Nərgiz Paşayevanın bütövlükdə dünya elminə, mədəniyyətinə, sivilizasiyalararası dialoqun inkişafına verdiyi böyük töhfəyə görə ona minnətdarlığını bildirib. O deyib: “Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti Nərgiz xanım da global miqyaslı şəxsiyyətdir. Biz bunu böyük fəxr hissi ilə söyləyirik. Nərgiz xanımın “Birlik ulduzları” mükafatı ilə təltif olunması bir daha təsdiqləyir ki, onun həm Azərbaycan elminin, mədəniyyətinin, həm də dünya sivilizasiyasının inkişafında böyük xidmətləri var. Akademik Nərgiz Paşayevanın fəaliyyətinə qiymətləndirmək bizim üçün böyük şərəfdir. Xüsusi olaraq qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan elmi, mədəniyyəti və təhsili yüksək səviyyədədir”.

MDB iştirakçısı olan ölkələrin Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondunun (DHAF) İdarə Heyətinin sədri, Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındakı səfiri Polad Bülbüloğlu müasir dünyada belə forumların keçirilməsinin əhəmiyyətindən danışaraq bildirib ki, ümumi qloballaşma və texnologiyaların sürətli inkişafı fonunda humanitar əməkdaşlıq məsələləri daim diqqət mərkəzində olmalıdır. Bu baxımdan birgə mədəni layihələrin həyata keçirilməsi mün-təzəm xarakter alıb. Postsovet məkanında humanitar əməkdaşlığın miqyasının geniş-ləndirilməsi modeli sağlam düşüncəli insan-ların diqqət mərkəzindədir. Diplomat MDB iştirakçısı olan ölkələrin yaradıcı və elmi ziyalıların Forumunun həyata keçirdiyi layihələr barədə də ətraflı məlumat verib.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının rektoru, akademik Urxan Ələkbərov Forumun işinə uğurlar arzulayaraq deyib ki, bu cür tədbirlər Birlik ölkələri arasında elm və təhsil sahəsində əlaqələrin inkişafı, təcrübə mübadiləsi üçün geniş imkanlar yaradır. O vurğulayıb ki, bu baxımdan Astana Forumunu elm xadimlərinin, yaradıcı ziyalıların ünsiyyət platforması adlandırmaq olar.

22 iyun 2018-ci il

Əlcəzair ilə ilk dövlətlərarası müqavilə imzalanıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə aparılan hərtərəfli islahatlar çərçivəsində Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müxtəlif beynəlxalq təcrübəyə böyük əhəmiyyət verilir, bu məqsədlə bir çox xarici dövlətlərin Ədliyyə nazirlikləri ilə səmərəli ikitərəfli əlaqələr qurulub.

Ötən il respublikamızın ədliyyə nazirinin Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasına səfəri zamanı Ədliyyə nazirlikləri arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumunun imzalanması iki ölkə arasında bağlanmış ilk sənəd olmaqla ikitərəfli münasibətlərin inkişafına təkan verib. Eyni zamanda, ekstradisiya haqqında müqavilə layihəsi hazırlanaraq razılaşdırılıb və Əlcəzair Ədliyyə Nazirliyi nümayəndə heyətinin cari ilin əvvəlində ölkəmizə səfəri zamanı parafıdır.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, həmin sənədin imzalanması məqsədilə Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının ədliyyə naziri Tayeb Louh nümayəndə heyəti ilə Azərbaycana rəsmi səfərə gəlib. İyunun 21-də Əlcəzair nümayəndə heyəti əvvəlcə Fəxri xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin əziz xatirəsini yad edərək məzarı önünə əklil qoyub.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılaraq, məzarı üzərinə tər çiçəklər düzülüb.

Qonaqlar, həmçinin Şəhidlər xiyabanında ölkəmizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş həmvətənlərimizin məzarlarını ziyarət edərək "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoyublar.

Sonra Ədliyyə Nazirliyində respub-

likamızın ədliyyə naziri Fikrət Məmmədovun və Əlcəzairin ədliyyə naziri Tayeb Louhun görüşü keçirilib. Azərbaycan və Əlcəzair arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsində hər iki ölkənin dövlət başçıları İlham Əliyevin və Əbdüləziz Buteflikanın siyasi iradəsini qeyd edən nazir F.Məmmədov "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunmuş 2017-ci ildə Əlcəzairə səfərini və keçirilmiş rəsmi görüşləri məmnunluqla xatırladıb, nazirliklərarası Anlaşma Memorandumunun qarşılıqlı fəaliyyətin genişləndirilməsində yeni səhifə açdığını söyləyib, hazırkı səfərin ölkələrimiz arasında əlaqələrin dərinləşməsinə əlavə təkan olacağına əminliyini ifadə edib.

Nazir respublikamızın müstəqillik illərində keçdiyi inkişaf yolundan bəhs edərək ümummilli lider Heydər Əliyevin müstəsna xidmətlərini vurğulayıb, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılan nailiyyətlər, ədliyyə və məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi üzrə həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib.

Azərbaycana ilk dəfə səfər etməsindən məmnunluğunu ifadə edən Tayeb Louh ölkələrimiz arasındakı tarixi əlaqələrin genişləndirilməsinə dövlət başçılarının xüsusi önəm verdiyini, hər iki ölkənin Ədliyyə nazirliklərinin bu istiqamətdə səylə çalışdığını vurğulayıb, imzalanmış Anlaşma Memorandumunun hüquqi sahədə əməkdaşlığın dərinləşməsinə xidmət etdiyini bildirib.

Qonaq, həmçinin Azərbaycanda ədliyyə sisteminin müasirləşdirilməsi, innovasiyaların tətbiqi sahəsində əldə olunan nailiyyətləri təqdir edib, səfər zamanı Azərbaycan brendi olan "ASAN xidmət" mərkəzləri ilə tanışlıqdan heyranlığını ifadə edib, ASAN-ın göstərdiyi xidmətləri maraqla qarşılayaraq bu sahədə təcrübəmizlə daha yaxından tanış olmaq barədə istəklərini bildirib.

Əlcəzairli nazir qarşılıqlı fəaliyyətin və təcrübə mübadiləsinin əhəmiyyətini qeyd edib, səmimi qonaqpərvərliyə və səfərin yüksək səviyyədə təşkil olunmasına görə minnətdarlığını bildirib. Sonra Azərbaycan və Əlcəzair arasında ekstradisiya haqqında müqavilə imzalanıb.

Mərasimdə bəyanatlarla çıxış edən nazirlər qeyd ediblər ki, imzalanan bu mühüm sənəd ilk dövlətlərarası müqavilə olmaqla cinayət əməli törətmiş şəxslərin təslim edilməsi sahəsində qarşılıqlı fəaliyyətin həyata keçirilməsinə, ölkələrimizin ədliyyə və məhkəmə orqanları arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmət edəcək, cinayətkarlığa qarşı mübarizəyə töhfə verəcək.

Qonaqlar nazirlikdə bu il 100 illiyi qeyd olunan Azərbaycan Ədliyyəsinin tarixi muzeyi ilə tanış olub, nümayəndə heyətinə müasir ədliyyə fəaliyyətinə və məhkəmə-hüquq islahatlarına dair, həmçinin iki ölkə arasında hüquqi əlaqələri, habelə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibəti ilə bağlı məlumatları əks etdirən xüsusi jurnallar və əyani vəsaitlər təqdim edilib.

Tədbirin yekununda KİV nümayəndələrinə müsahibə verilib. Həmin gün əlcəzairli nazirin Azərbaycan Respublikasının Baş naziri ilə, həmçinin Milli Məclisdə və Baş Prokurorluqda görüşləri olub.

Səfər zamanı Konstitusiyaya və Ali məhkəmələrdə də rəsmi görüşlərin keçirilməsi, Əlcəzair ədliyyə nazirinin hakimlər, hakimiyyə namizədlər, ədliyyə işçiləri, vəkillər və prokurorluq əməkdaşları üçün mühazirəsi, eləcə də nümayəndə heyətinin müasir məhkəmə infrastrukturunu və elektron məhkəmə sisteminin tətbiqi, habelə paytaxtın mədəni və tarixi abidələri ilə tanışlığı nəzərdə tutulur.

Azərbaycan parlamenti nümayəndə heyətinin Çinə səfəri davam edir

Ümumçin Xalq Nümayəndələri Yığıncağının sədri Li Canşunun dəvəti ilə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədovun rəhbərliyi ilə parlament nümayəndə heyətinin Çin Xalq Respublikasına rəsmi səfəri davam edir. AZƏRTAC xəbər verir ki, iyunun 21-də nümayəndə heyəti Şərqi aləminin nadir tarixi-memariq və maddi-mədəniyyət abidələrindən hesab olunan Böyük Çin səddini ziyarət edib. Bildirilib ki, insan əli ilə yaradılmış çox heyretətamiz möcüzələrdən olan Çin səddinin inşası e.ə. III əsrdə başlayıb və bir neçə yüz il davam edib. Çinin şərqi qərbinə doğru uzanan Böyük Çin səddinin tamaşasına dünyanın müxtəlif ölkələrindən hər il milyonlarla turist gəlir. UNESCO-nun Dünya İrsi siyahısına daxil olan Böyük Çin səddi ölkənin ən böyük və ən möhtəşəm sənət abidəsi olmaqla yanaşı, Çin xalqının qürur mənbəyi, habelə ölkənin tarixi rəmzi hesab edilir.

Qabil Hüseynli: "Azərbaycan Ordusu şərəfli bir yol keçib"

"Azərbaycan Ordusu şərəfli bir yol keçib. Ordumuz hələ 1918-ci ildə yarananda onlar İstiqlal küçəsində nizami dəstə ilə sadə silahlanmış formada, uniformaları əldə tikilmiş paltardan, ayaq geyimləri isə çarıqdan ibarət idi. Onlar İstiqlal küçəsindən keçərək Hacı Zeynalabdin Tağıyev əylənərək həmin əsgərlərdən birinin çarığından öpür. Amma bu gün isə ordumuz müasir silahlara malik, ciddi təlim keçmiş, hər bir hava şəraitində döyüşməyə qadir olan hərbi hava qüvvələrindən və artilleriya dəstələrindən, dəniz qüvvələri qoşunundan, quru qüvvələri qoşunundan, eləcə də xüsusi təyinatlılardan ibarət çoxnövü şəxsi heyətə və yüksək döyüş qabiliyyətinə malik bir ordudur". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli deyib.

Onun sözlərinə görə, bu gün ordumuzun qarşısına qoyulan əsas vəzifə Azərbaycan torpaqlarıdır və ərazi bütövlüyümüzü təmin etməkdir. "Bir sözlə Azərbaycan Ordusu bunu həyata keçirməyə qadirdir. İnanıram ki, son döyüş əməliyyatları - 2016-cı ilin aprel döyüşləri, Naxçıvan Muxtar Respublikasında aparılan hərbi əməliyyatlar ordumuzun döyüş qüdrətini açıq şəkildə ortaya qoyur. Keçirilən təlimlər, Raket Artilleriya Qüvvələri Kompleksi, hava hücumundan müdafiə sistemləri göstərdi ki, ordumuz yüksək səviyyədə təchiz edilib və yüksək döyüş hazırlığına malikdir. Beynəlxalq hesablama komissiyalarının da cədvəlində ordumuz 200 dövlətin ordusu arasında kifayət qədər qürurverici 26-cı yerdə dayanır".

Beş ayda Azərbaycanda ticarət əməliyyatlarının həcmi ümumilikdə 11 milyard dollardan çox olub

2018-ci ilin yanvar-may aylarında Azərbaycanda ticarət əməliyyatlarının həcmi ümumilikdə 11 milyard 225 milyon 878 min ABŞ dolları olub.

Dövlət Gömrük Komitəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, beş ayda ticarət əməliyyatlarının ümumi həcmi 7 milyard 370 milyon 539 min ABŞ dolları ixracın, 3 milyard 855 milyon 338 min ABŞ dolları isə idxalın payına düşür.

"Şuşanın sədalari" adlı konsert olacaq

İyunun 22-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında Şuşa şəhər musiqi məktəblərinin şagirdlərinin iştirakı ilə "Şuşanın sədalari" adlı konsert olacaq. Bu barədə AZƏRTAC-a Bəstəkarlar İttifaqının mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Bildirilib ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin və Silahlı Qüvvələrin yaradılmasının 100 illiyinə həsr olunan tədbirdə şagirdlərin ifasında vətənpərvərlik mövzusunda mahnılar səsləndiriləcək.

Evlərin satışına dair yeni tələb müəyyənləşib

Daşınmaz əmlak üzərində sərəncam verilməsi ilə bağlı notariat qaydasında təsdiq edilən müqavilələr üzrə tərəflərdən birinin digərinə ödəməsinin hansı halda notariusun bankda açdığı depozit hesabı vasitəsi ilə həyata keçiriləcəyi müəyyənləşib. SİA-nın məlumatına görə, bu, Nazirlər Kabinetinin "Azərbaycan Respublikasında notariat hərəkətlərinin aparılması qaydaları haqqında Təlimat"da dəyişikliklər edilməsi barədə qərarında əksini tapıb. Daşınmaz əmlak üzərində sərəncam verilməsi ilə bağlı notariat qaydasında təsdiq edilən müqavilələr üzrə 5 min 500 manatdan artıq vəsaitin tərəflərdən birinin digərinə ödəməsi notariusun bankda açdığı depozit hesabı vasitəsi ilə həyata keçirilməlidir.

İpoteka predmetinin satışına dair də prosedür müəyyənləşib. İpoteka saxlayanın razılığı ilə, o cümlədən ipoteka saxlayanla ipoteka qoyanın notariat qaydasında təsdiq edilmiş razılaşması üzrə ipoteka predmeti satılarkən, əldə olunan vəsait notariusun depozit hesabı vasitəsilə qanunvericiliyə uyğun olaraq bölüşdürüləcək.

Turizm sürətlə inkişaf edən iqtisadi sektora çevrilib

Avropa ilə Asiya arasında yerləşən və qədim adət-ənənələri özündə birləşdirən Azərbaycan bu gün bütün dünyanı sürətli inkişafı ilə heyran edir. Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, bütün sahələr olduğu kimi, turizmin inkişafına da xüsusi diqqət ayrılıb. Ötən əsrin 90-cı illərinin sonunda turizmin inkişafı ölkənin ali qanunvericilik aktlarında əksini tapıb ki, bu da tarixən neft ölkəsi kimi tanınan Azərbaycanda turizm sektorunda müsbət dəyişikliklərlə müşahidə olunub. Ölkəmizdə tərəqqi və modernləşmənin vəhdət təşkil etdiyi zamanda turizmin müxtəlif növlərinin inkişaf etdirilməsi, müasir turizm infrastrukturunun yaradılması sahəsində məqsədyönlü işlər görülür.

Son illər ərzində ölkədə turizmin təşviqi ilə bağlı görülən işlər, aparılan islahatlar, qəbul edilən dövlət proqramları, normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi dövlətin bu sahəyə diqqətini bir daha sübut edir. "2010-2014-cü illərdə Azərbaycanda turizmin inkişafına dair" Dövlət Proqramı, eləcə də, "Azərbaycan Respublikasında Turizmin İnkişafına dair 2008-2016-cı illər üçün Dövlət Proqramı"ndan irəli gələn məsələlər həllini tapıb. Bu hüquqi sənədlər ölkəmizdə turizmin inkişafına müsbət təsirini göstərilib. Regionlarının sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair sərəncamların turizmə aid bəndlərinin icrasının təmin olunması məqsədilə, ölkəmizin bir sıra regionlarında Lənkəran şəhərinin, Tovuz, Gədəbəy, Oğuz, Masallı, Astara rayonlarının turizm inkişaf planı hazırlanaraq, həyata keçirilib.

Məlumdur ki, turizm artıq bütün dünyada ən gəlirli sahələrdən birinə-sürətlə inkişaf edən iqtisadi sektora çevrilib. Turizmin sosial-iqtisadi inkişafda aparıcı qüvvəyə çevrilməsi gəlirlərin artmasında, sektorla

bağlı infrastrukturun qurulmasında, yeni iş yerlərinin yaradılmasında özünü göstərir. Eyni zamanda, Prezidentinin Sərəncamı ilə təsdiq edilən regionlarının-sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dövlət proqramları əsasında turizm sahəsi üzrə bəndlərinin tələbləri çərçivəsində sahibkarlığın inkişafı üçün kreditlər ayrılıb, turizm obyektlərinin inşasının dəstəklənməsi, bir sıra hüquqi sənədlərin hazırlanması sahəsində işlər görülüb. Turizm sahəsində beynəlxalq standartlara cavab verən mehmanxanalar tikilib, ölkəyə bir sıra aparıcı beynəlxalq investisiya şirkətləri cəlb olunub, respublikamıza gələn turistlərin sayı artıb. Yeni turizm zonaları yaradılıb. Bildiyimiz kimi, Naftalan vaxtilə Ümumittifaq Turizm Mərkəzi idi və dünyanın müxtəlif ölkələrindən buraya turist axını var idi. Bu gün Azərbaycanın Beynəlxalq Turizm Mərkəzinə çevrildiyi zamanda artıq Naftalan da turizm məkanı olaraq tanınır. Naftalanda unikal müalicəvi neftlə məşhur olan balneoloji kurortda ruhi müvazinət və sağlamlığı bərpa etmək mümkündür. Naftalan vannaları yüz il ev-

vəl tətbiq edilməyə başlanıb və bu dövrdə Azərbaycanda Naftalan nefti vasitəsilə dayaq-hərəkət aparatı, əsəb sistemi, dəri və bir çox xəstəliklərin müalicəsində uğurla həyata keçirilən sağlamlaşdırma metodikası formalaşmışdır. "Qalaaltı" Müalicəvi Mərkəzi turistlərin ixtiyarındadır. Göründüyü kimi, turizmin inkişafı ilə bağlı böyük işlər həyata keçirilib. Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin dediyi kimi, "Turizmin inkişafı ilə bağlı böyük addımlar atılmışdır. Xüsusilə, bölgələrdə bir neçə beşulduzlu otel istifadəyə verilməmişdir. Yeni turizm mərkəzləri açılır. Azərbaycanın turizm potensialı artıq ölkəmizin inkişafına və xalqımızın rifah halının yaxşılaşmasına xidmət göstərir. Əminəm ki, Azərbaycan vətəndaşları getdikcə daha çox ölkə daxilində istirahətə üstünlük verəcəklər. Çünki Azərbaycanda yaradılan imkanlar dünya səviyyəsindədir. Bunu bizim vətəndaşlar da, xaricdən gələn turistlər də qeyd edirlər".

Azərbaycanın turizm sahəsində rəqabət imkanları çox yüksəkdir. Ölkəmizin təbii sərvətləri, iqlimi, zən-

gin mədəniyyəti və tarixi irsi cəlbedici turizm məhsulu yaratmaq üçün mühüm zəmindir. Azərbaycan turizm sənayesinin inkişafı üçün zəngin ehtiyatlara malikdir. Bu, hər şeydən əvvəl, ölkəmizin çox əlverişli iqtisadi-coğrafi mövqeyə malik olması ilə bağlıdır. Azərbaycanda olan tarixi abidələr xarici turistlərin ölkəmizə səfərində əsas rol oynayır. "İçərişəhər", Şirvanşahlar Sarayı, "Qala" Arxeologiya-Etnoqrafiya Muzey Kompleksi, Qobustan Dövlət Tarix-Bədii Qoruğu və s. şəhərin qonaqlarında maraqlı təəssüratlar oyadır. Bu günlərdə Azərbaycanda yeddi Dövlət Tarix-Memarlıq və Tarix-Mədəniyyət qoruğunun Dövlət Turizm Agentliyinin tabeliyinə verilməsi turizmin inkişafına olan daha bir diqqətdir. Belə ki, "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət, "Ateşgah" Dövlət Tarix-Memarlıq, "Basqal" Dövlət Tarix-Mədəniyyət, "Xınalıq" Dövlət Tarix-Memarlıq və Etnoqrafiya, "Lahıc" Dövlət Tarix-Mədəniyyət, "Yuxarı Baş" Dövlət Tarix-Memarlıq (Şəki şəhəri "Karvansaray" Mehmanxana Kompleksi daxil olmaqla) və "Kiş" Tarix-Memarlıq

tirahət üçün yararlıdır. Meşələri, dağları, dənizi, təbiəti və ən əsası da yaradılan şərait turistlər üçün ölkəmizi cəlbedici edib.

Onu da vurğulayaq ki, artıq ölkəmizin turizm sahəsindəki uğurları beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qiymətləndirilir. Ölkəmizin turizm imkanları dünya mətbuatında işıqlandırılır. Televiziya kanallarında nümayiş olunur.

Son 15 ildə Azərbaycanda turizmdən əldə edilən gəlirlər əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Azərbaycanda yol, nəqliyyat və digər infrastrukturun müasirləşdirilməsi turizmin inkişafına yol açıb.

Ötən illərdə olduğu kimi, görülən işlər bizə deməyə əsas verir ki, Azərbaycan bənzərsiz turizm imkanları ilə dünyanın diqqət mərkəzində hər zaman olacaqdır. Turistlərin sayında ilbəil artım müşahidə olunur ki, 2020-ci ilədək ölkəmizə gələn turistlərin sayının ildə 5 milyon nəfərə çatdırılmasının qarşıya məqsəd olaraq qoyulması da elə bu gerçəkliklərdən qaynaqlanır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Azərbaycan Milli Ordusu Qafqazda ən müasir ordu hesab olunur

Sənli Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi ərəfəsində-yik və bu bir əsrlik şərəfli tarix xalqımızın yaddaşına qızıl hərflərlə həkk olunub. Yarandığı ilk gündən ordumuz vətənin keşiyindədir və keçdiyi keşmə-keşli yollara rağmen hər zaman fədakarlıqla mübarizə aparır, ardıcıl olaraq, neçə-neçə zəfərlərə imza atır. Hazırda ordumuzun qüdrəti bütün dünya ictimaiyyətinə bəllidir və istər maddi-texniki bazasına, silahlanmasına, təchizatına, istər vətənpərvərlik ruhuna, istərsə də ordu sıralarının nizam-intizamına, möhkəmliyinə, şücaətinə görə dünya ölkələri arasında ön sıralarda qərarlaşıb.

Azərbaycan Ordusunun şərəfli tarixinə nəzər salsaq, görürük ki, bu bir əsrlik tarixi olan şanlı ordumuz ötən əsrin əvvəllərindən bu günə qədər, birçə dəfə də olsa, düşmənin qarşısından qaçmayıb. Əksinə, hərbi meydanlarında öz şücaəti ilə fərqlənib, igidliklər nümayiş etdirib, şəhidlər verib, bütün çətinliklərə qürurla sinə gərib. Ordumuz bu tendensiyanı şərəflə davam etdirir və artıq 30 ilə yaxındır ki, düşmən həmləsi layiqincə susdurulur, hətta düşmənin işğalçılıq siyasəti sayəsində ələ keçirdiyi torpaqların bir qismi də ordumuzun qüdrəti ilə geri alınıb. Ölkəmiz daim sülh tərəfdarı olub və bu səbəbdən də, hazırkı dövrə qədər Ermənistan tərəfindən zəbt olunmuş torpaqların hərbi yolla geri qaytarılmasına maraqlı olmayıb. Lakin silahlı qüvvələrimiz, mütəmadi olaraq, düşməne öz gücünü göstərərək, sülh yolu ilə razılığa gəlinməyəcəyi, torpaqlarımızın geri qaytarılmayacağı təqdirdə, işğal olunmuş ərazilərimizin hərbi yolla geri alınması iqtidarında olduğumuzu sübut edib. 2016-cı ilin aprel döyüşləri də, bu il Naxçıvanda düşməne vurulan zərbə də bunun əyani sübutudur və bütün dünya ictimaiyyəti də, Ermənistan da, artıq ordumuzun qüdrətinin fərqindədir.

Şərqi müsəlman aləmində ilk demokratik hökumətinin ordusu ötən əsrin əvvəllərində yaradılıb

Geostrateji mövqeyinə görə, böyük dövlətlərin maraqlarının kəsişdiyi ölkə olan Azərbaycanda Demokratik Respublikanın yarandığı gündən, dövlətçiliyin mühüm atributu sayılan nizami ordu quruculuğu istiqamətində mühüm addımlar atılıb. 1918-ci il mayın 28-də qəbul edilmiş "İstiqlal Bəyannaməsi"ndə qeyd edilirdi ki, Azərbaycan özünü xarici müdaxilələrdən müdafiə etmək, daxili düşmən qüvvələrini zərərsizləşdirmək üçün nizami orduya malik olmalı, özünün silahlı qüvvələrini yaratmalıdır. 1918-ci il iyunun 26-da Azərbaycan Demokratik Respublikası Nazirlər Şurasının

qərarı ilə ilk müntəzəm hərbi hissə - Əlahiddə Azərbaycan Korpusu yaradılıb və bu qərar Şərqi müsəlman aləmində ilk demokratik hökumətinin öz ordusunu yaratmasına hüquqi əsas verib. Beləliklə də, 1918-ci il 26 iyun tarixli Fərmanla Azərbaycan Milli Ordusunun yaradılmasına başlanılıb, avqustun 1-də artıq Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Hərbi Nazirliyi təsis edilib və dekabrın 25-də istedadlı general Səməd bəy Mehmandarov hərbi nazir, general-leytenant Əlağa Şıxlinski nazir müavini təyin edilib. Hökumət tərəfindən 25 min nəfərlik ordu yaratmaq vəzifəsi irəli sürüldü və dövlət büdcəsinin 24 faizi hərbi məqsədlərə ayrılıb. Azərbaycanda ilk hərbi parad isə 1919-cu ildə Bakıda indiki Muzey Mərkəzi-

nin yerləşdiyi ərazidə keçirilib.

Təkcə son dövrlərdə deyil, hətta yarandığı ilk dövrlərdən belə ordumuzun zəfərləri saysız hesabsızdır və təsis edildiyi vaxtdan sonra qısa müddətdə Milli Ordu Osmanlı dövlətinin Qafqaz İslam Ordusu ilə birlikdə Bakını və ətraf qəzaları erməni-bolşevik işğalından azad edib. Bu, hərbi birləşmələr Muğanda və Əsgəranda milli hökumətə qarşı baş vermiş qiyamları yatırmaqda yüksək səriştə göstərərək, Qazaxda Azərbaycan sərhədlərini pozmuş erməni nizami ordu hissələrini darmadağın edib. Azərbaycan Ordusunun hələ o dövrdə Hüseyn xan Naxçıvanski, İbrahim ağa Usubov, Həmid Qayıtaş, Kazım Qacar, Cavad bəy Şıxlinski və Həbibbəy Səlimov kimi generalları olub.

Sovet imperiyası Azərbaycan Ordusunun formalaşmasının, hərbi elminə yiyələnən hərbiçilərin olmasının əleyhinə idi

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti süqut etdikdən sonra bolşevik hökuməti Milli Ordunu ləğv edib, onun rəhbərlərinin əksəriyyəti də Nargin adasına aparılaraq güllələnib. Sözsüz ki, Sovet imperiyası Azərbaycan Ordusunun olmasına razı ola bilməzdi və bu səbəbdən də, Milli Ordu rəhbərlərinə qarşı amansızlıq etməsi başadüşüləndir. Hətta Sovet hakimiyyəti dövründə imperiyanın azərbaycanlılara qarşı hərbi siyasəti dəyişməmişdi də. Çar dövründən fərqli olaraq, Sovet hakimiyyəti dövründə azərbaycanlı gənclər hərbi xidmətə çağırılıbsalar da onların heç birinə hərbi sənətin sirlərini öyrətməyə şərait yaradılmırdı və onlar döyüş üçün nəzərdə tutulmuş hərbi hissələrdə yox, əsasən, tikinti batalyonlarında xidmət edirdilər. Məqsəd aydın idi və bəlli idi ki, azərbaycanlılar arasında hərbi elminə dərinləndirən, müasir silahlarla rəftar etməyi bacaran hərbiçilərin olmasını və yetişdirilməsini istəməyirdilər.

Sovet imperiyasının bu siyasətinin mahiyyətini yaxşı başa düşən Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanda hakimiyyətə gəldikdən sonra, 1971-ci il iyunun 20-də C.Naxçıvanski adına İxtisaslaşdırılmış Hərbi Məktəb təşkil etdi və azərbaycanlı gənclərin Bakı Ali Birləşmiş Komandanlıq və Ba-

Azərbaycan Milli Ordusu Qafqazda ən müasir ordu hesab olunur

kı Ali Hərbi Dənizçilik Məktəblərinə, eləcə də, SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzəştli şərtlərlə qəbul olunmasına nail oldu. C. Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin milli zabıt kadrlarımızın yetişdirilməsində və o dövrdə ali hərbi məktəbləri bitirmiş şəxslərin silahlı qüvvələrin formalaşmasında müstəsna rolunu danılmazdır. Burada yetişən Azərbaycan hərbiçiləri Birinci Qarabağ müharibəsində misilsiz igidliklər göstərərək və bu hərbiçilərə hər zaman ehtiyac duyulub.

Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra milli ordunun yaradılması günün ən vacib məsələsinə çevrildi

Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra milli ordunun yaradılması günün ən vacib məsələsinə çevrilməkdə idi. Hələ 1991-ci il sentyabrın 5-də Müdafiə Nazirliyinin yaradılması barədə qərarın və həmin il oktyabrın 9-da Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti tərəfindən silahlı qüvvələrin yaradılması haqqında qanunun qəbul edilməsinə baxmayaraq, o dövrün respublika rəhbərliyi bu qərarların həyata keçirilməsi üçün heç bir şey göstərmirdi. Ermənistanın gündən-günə genişlənməkdə olan hərbi təcavüzü Milli Ordunun yaradılması işini sürətləndirməyi tələb edirdi. Lakin ilk vaxtlar yaradılmış hərbi hissələr müxtəlif siyasi qüvvələrin əlində alətə çevrildi və şəxsi məqsədlərə xidmət etmək üçün nəzərdə tutulurdu.

Ordu quruculuğuna yalnız 1993-cü ildən başlamaq mümkün oldu və bu dövrdən etibarən ölkədəki silahlı qüvvələr dövlətin tam nəzarətinə keçdi. Görülmüş tədbirlər nəticəsində, qısa zaman kəsiyində, Füzuli və Ağdam rayonlarının bir sıra yaşayış məntəqələri işğaldan azad edildi, cəbhədə təşəbbüs Azərbaycan Ordusunun əlinə keçdi. Bu uğurların müvəqqəti olduğunu güman edən düşmən öz havadarlarının köməyindən və silah-sursatından istifadə edərək, 1994-cü ilin ilk aylarında bütün cəbhə boyu irimiqyaslı hücum əməliyyatlarına başladı. Lakin Azərbaycan ordu hissələrinin Füzuli, Beyləqan, Ağdam və Tərtər istiqamətlərindəki müqaviməti ilə rastlaşan və Azərbaycan əsgərinin qəhrəmanlıq nümunələrinin şahidi olan düşmən cəbhədə atəşkəsə razılıq vermək məcburiyyətində qaldı.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev hərbi təhsil sisteminin daha da inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə 1999-cu il yanvarın 20-də Hərbi Akademiyanın yaradılması haqqında Fərman imzaladı və onun 20 avqust 2001-ci il tarixli növbəti Fərmanı ilə silahlı qüvvələr üçün kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə Müdafiə Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən məktəblər Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, Azərbaycan Hərbi Dənizçilik Məktəbi və Azərbaycan Ali Hərbi Təyaraçılıq Məktəbi yaradıldı. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin quruculuğu prosesi davam etdirilir, ordumuz inkişaf, təkmilləşmə dövrünü yaşayır və bu ordu işğal olunmuş ərazilərimizi düşməndən azad etməli, ölkə-

mizin ərazi bütövlüyünü qoruyub saxlamaqdır. Tarixi varislik ənənəsinə uyğun olaraq, Prezidentin Fərmanı ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Milli Ordunun yarandığı 26 iyun günü hazırda Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Günü kimi bayram edilir.

Ölkəmizin hərbi qüdrətinin artması təkcə ölkə vətəndaşları üçün yox, həmçinin, dünya ictimaiyyətinin də maraq dairəsindədir

Hazırda bütün dünya ictimaiyyəti, böyük dövlətlər Azərbaycanın siyasi və iqtisadi qüdrəti ilə hesablaşmaq məcburiyyətindədir və ölkəmizin dinamik inkişafı inkar edilə

bilməz. Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrilib və bunu bütün dünya gücləri də etiraf edir. Neft ixrac edən ölkə kimi neft sənayesinin inkişafı da göz qabağındadır və son dövrlərə qədər bir-birinin ardınca reallaşan global layihələr sadalananları isbatlayır. Ölkəmiz ən yeni global layihələrə imza

atdıqca qüdrətini daha da artırır və bu da, öz növbəsində, vətənimizin bütün sahələrdə, eləcə də, hərbi sahədə potensialının artması deməkdir. Bu potensialın mövcudluğuna və artımına dünya ictimaiyyətinin zərər qədər şübhəsi ola bilməz. Çünki uğurlar və nailiyyətlər göz qabağındadır və bu,

hətta gələcək inkişafa da zəmin yaradır. Hətta bütün dünya global maliyyə böhranı yaşadığı bir dövrdə ölkəmizin qeyri-neft sektorunda, kənd təsərrüfatında, sənaye sahələrində və ticarətdə qazandığı uğurları Azərbaycanın strateji inkişafının doğru istiqamətdə olduğundan xəbər verir. Təbii ki, belə uğurlu strategiya da, öz növbəsində, daha böyük nailiyyətlərdən xəbər verir və məhz bütün bunların fonunda Azərbaycan dünya ölkələri arasında söz və nüfuz sahibinə çevrilib.

Azərbaycanın belə dinamik inkişafının məntiqli nəticəsi olaraq, xarici investisiyaların da ölkəyə axını artım tendensiyasına sahibdir və investorlar ölkədə sabitliyin qorunmasına çox maraqlıdır. Bu baxımdan, ölkəmizin hərbi qüdrəti, əslində, təkcə ölkə vətəndaşları üçün yox, həmçinin, məhz onların da, dolayısı ilə bütün dünya ictimaiyyətinin də maraq dairəsindədir. Qarabağ probleminin həlli, torpaqların geri qaytarılması təkcə Azərbaycanın marağı deyil və

bu gün ölkəmizin hərbi qüdrəti işğal altında olan torpaqların qeyd-şərtsiz geri qaytarılmasına zəmin yaradır. Nəinki düşmən tərəf, hətta beynəlxalq ictimaiyyət, beynəlxalq qurumlar belə bu uğurlarla hesablaşmaq məcburiyyətindədir və hər biri də, öz növbəsində, dərk edir ki, istənilən halda Azərbaycan əzəli və əbədi torpaqları olan Qarabağı ən qısa zamanda hərbi yolla azad etmək iqtidarındadır. Məhz buna görə də, bu gün Ermənistan dünya arenasında təklənmiş bir duruma düşüb və artıq işğal etdikləri torpaqların qaytarılması üçün təzyiqlərin olacağı labüddür. Çünki heç kimə sirr deyil ki, belə qüdrətli ordusu olan Azərbaycana Ermənistan artıq müqavimət göstərə bilməz.

Bu gün Qafqazda ən müasir ordu hesab olunan Azərbaycan Milli Ordusu Hərbi Hava və Hava Hücumundan Müdafiə, Hərbi Dəniz və Quru qoşunlarından ibarətdir. Bu qoşun növləri potensial rəqiblə qırıcı və bombardmançı təyyarələrlə effektiv mübarizə aparmaq iqtidarındadır. MDB çərçivəsində Azərbaycan hava hücumundan müdafiə qüvvələrinə malik ən güclü ölkələrdən sayılır. Bütüncə vəsaiti ildən-ildən artırılan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin buna müvafiq olaraq hərbi imkanları da genişlənir.

İnam İMRANOĞLU

Suraxanıda “Son iclas” bədii-sənədli filminin təqdimatı olub

Dünən Suraxanı rayonu Heydər Əliyev Mərkəzinin, Suraxanı rayon icra hakimiyyətinin, YAP Suraxanı rayon təşkilatının və Bakı Media Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Bakı Media Mərkəzi tərəfindən hazırlanan “Son iclas” bədii-sənədli filminin rayon ictimaiyyətinə təqdimatı keçirilib.

Rayon icra hakimiyyətinin akt zalında keçirilən təqdimatda filmin nümayişindən əvvəl layihə haqqında söhbət açan YAP Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov bildirib ki, bu gün təqdim olunan “Son iclas” bədii-sənədli filmi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin son günlərində baş verən hadisələrdən bəhs edir. Filmin baş prodüseri Bakı Media Mərkəzinin prezidenti Arzu xanım Əliyevadır. Ekran əsərində Cümhuriyyət qurucularının müstəqilliyimizin düşmənlərinə qarşı son anadək apardıqları qeyri-bərabər, lakin dönməz və qətiyyətli mübarizə əks olunur. Bu mübarizə faciə ilə başa çatdı da, onun Azərbaycanın istiqlal tarixinin şərəfli bir səhifəsi olduğu vurğulanır. Filmdə, həmçinin, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin bu şərəfli tarixinin və faciəli taleyinin Azərbaycanın yenidən müstəqilliyə qovuşmasına böyük örnek olduğu ön plana çəkilir.

Sonra “Son iclas” filminin təqdimatı oldu. Film böyük maraqla izlənilib.

Filmin nümayişindən sonra Bakı Media Mərkəzinin nümayəndəsi, filmin ssenari müəllifi Müsəllim Həsənov çəkilişlə bağlı məlumat verərək bildirib ki, quruluşçu rejissoru Fuad Əliyov, quruluşçu operatoru Rəşad Nuriyev, quruluşçu rəssamı Şahin Həsənlı olan bu filmin çəkilişləri paytaxtla yanaşı, bölgələrdə, tarixi hadisələrin yaşandığı ərazilərdə lentə alınıb. Filmin ssenarisi bu günə qədər araşdırılmamış və ya gizli saxlanılmış arxiv sənədləri əsasında qələmə alınıb. Ümumilikdə, bu film layihəsi üzərində 6 aya yaxın iş aparılıb, çəkiliş günləri isə 32 gün davam edib və 25 məkanda çəkilişlər olub. Film layihəsi üzərində 700 nəfərlik heyət işləyib.

Təqdimatda çıxış edən Suraxanı rayon icra hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov film haqqında danışaraq, qeyd edib ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və Bakı Media Mərkəzinin prezidenti Arzu xanım Əliyevanın baş prodüserliyi ilə çəkilmiş “Son iclas” bədii-sənədli filmi Azərbaycanın müstəqillik tarixinin nisbətən az öyrənilən daha bir qaranlıq səhifəsinə işıq salır, xalqımızın və dövlətimizin bugünkü uğurlara çatmaq üçün keçdiyi keşməkeşli tarixə qürur hissi ilə baxmağa imkan verir. Azərbaycan xalqı müstəqilliyə çatmaq, bugünkü uğurlara nail olmaq üçün uzun bir tarixi yol keçib, bu yolda çoxlu qurbanlar verib və uzun illər gərgin mübarizə aparmalı olub.

Rayon rəhbəri vurğulayıb ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixinə həsr olunmuş “Son iclas” bədii-sənədli filmi bu mövzu üzrə Arzu xanım Əliyevanın baş prodüserliyi ilə çəkilən ikinci sənədli filmidir. Bundan əvvəl çəkilən “Əbədi ezamiyyət” filmi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 1919-cu ilin yanvarında parlament sədri Əlimərdan bəy Topçubaşovun rəhbərliyi ilə Paris Sülh Konfransına ezam etdiyi nümayəndə heyətinin keşməkeşli taleyindən bəhs edir. 2 mart 2016-cı il tarixdə Suraxanı rayon icra hakimiyyətinin, YAP Suraxanı rayon təşkilatının və Bakı Media Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə “Əbədi ezamiyyət” sənədli filminin rayon ictimaiyyətinə təqdimatı keçirilib. Sevindirici haldır ki, bu gün də Bakı Media Mərkəzinin “Son iclas” bədii-sənədli filmi rayon ictimaiyyətinə təqdim olundu.

Çıxışının sonunda İ. Abbasov rayon ictimaiyyətinin filmin yaradıcı heyətinə, filmin baş prodüseri Bakı Media Mərkəzinin prezidenti Arzu xanım Əliyevaya minnətdarlığını çatdırıb və yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıb.

Bakı Media Mərkəzinin nümayəndəsi, filmin ssenari müəllifi Müsəllim Həsənova Suraxanı rayonu Heydər Əliyev Mərkəzinin xatirə hədiyyəsi və YAP Suraxanı rayon təşkilatının “Təşəkkürnamə”si, rayonun fəal gənclərinə isə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti mövzusunda yazılmış kitablar təqdim edilib.

Zümrüd BAYRAMOVA

Məclisin əmək və sosial siyasət komitəsinin iclası keçirilib

Iyunun 21-də Milli Məclisin əmək və sosial siyasət komitəsinin iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, komitənin sədri Hadi Rəcəbli gündəliyi təqdim edib. İclasda əvvəlcə “Məşğulluq haqqında” qanun layihəsi üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarılıb. Bildirilib ki, qanun layihəsində birinci və ikinci oxunuşdan sonra təkliflər nəzərə alınaraq müəyyən dəyişikliklər edilib. Qanun layihəsi 6 fəsil, 37 maddədən ibarətdir. Bu qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 35-ci maddəsinə və 94-cü maddəsinin birinci hissəsinin birinci bəndinə uyğun olaraq məşğulluğa kömək sahəsində dövlət siyasətinin hüquqi, iqtisadi və təşkilati əsaslarını, eləcə də işaxtaran və işsiz şəxslərin sosial müdafiəsi sahəsində dövlət təminatlarını müəyyən edir. Qanun Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına, ölkədə yaşayan əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə şamil edilir. Məşğul şəxslərə maddə ilə işləyənlər, mülki-hüquqi xarakterli müqavilələrlə işləyənlər, əyani təhsil alanlar, sahibkarlar, mülkiyyətində kənd təsərrüfatına yararlı torpaq payı olanlar, ailə kəndli təsərrüfatının üzvləri və sair aiddir. İşaxtaran və işsiz şəxslərin qeydiyyatına dair ümumi müddəalar maddəsinə əsasən işaxtaran və işsiz şəxslərin müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanda (qurumda) qeydiyyata alınması qaydasını müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) təsdiq edir. Məşğulluq sahəsində şəxslər müəyyən hüquqlara malikdirlər. Belə ki, onlar fəaliyyət növü, peşə, məşğuliyət və iş yerini sərbəst seçmək, əmək bazarında həyata keçirilən aktiv məşğulluq tədbirlərində iştirak etmək, “İşsizlikdən sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada və şərtlərlə işsizlikdən sığorta olunmaq və sığorta ödənişi almaq və sair kimi hüquqlara sahibdirlər.

Sonra əmək və sosial siyasət komitəsinin 2018-ci il yaz sessiyası müddətində gördüyü işlər diqqətə çatdırılıb. Hadi Rəcəbli bildirib ki, yaz sessiyası ərzində əmək və sosial siyasət komitəsinin 10 iclası keçirilib, 33 məsələyə baxılıb, iki qanun işlənib. Komitəyə 477 sənəd, 500-ə qədər ərizə və şikayət daxil olub.

Deputatlar gündəlikdəki məsələlər barədə fikir və təkliflərini səsləndiriblər.

Arzu Rəhimov Lənkəranda vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevinin tapşırığı və tövsiyələrinə müvafiq olaraq, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən bölgələrdə vətəndaşların qəbulu davam edir. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, iyunun 21-də Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi, general-leytenant Arzu Rəhimov Lənkəran şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində Astara, Lənkəran, Lerik və Yardımlı rayonlarından olan 30 vətəndaşı qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl general-leytenant Arzu Rəhimov və Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzərək, xatirəsini dərin ehtiramla yad ediblər.

Qəbula gələn vətəndaşların müraciətləri əsasən, veteran adı və vəsiqəsinin verilməsi, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılan gənclərin ailə vəziyyəti ilə əlaqədar daha yaxın hərbi hissələrdə xidmət göstərmələri, qurumun müvafiq şöbə və bölmələrində işə və ya həqiqi hərbi xidmətə qəbul və digər məsələlərlə bağlı olub.

General-leytenant Arzu Rəhimov hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə dinləyib, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həlli barədə müvafiq strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlar verib. Qəbul zamanı qaldırılan məsələlərin bir çoxu operativ surətdə həll edilib. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin səlahiyyətlərinə aid olmayan məsələlərlə bağlı müraciətlər isə qeydə alınaraq aidiyyəti orqanlara çatdırılması üçün nəzarətə götürülüb.

Azərbaycanı beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral (backbone) internet provayder şirkəti “AzerTelecom” MMC Bakı və regionlarda malik olduğu infrastrukturunu genişləndirir. Şirkət tərəfindən bu istiqamətdə şəbəkə yenilənməsi, infrastrukturunun dayanıqlılığının daha da artırılması üçün müvafiq işlər həyata keçirilir.

Görülən tədbirlərin məqsədi müasir DWDM texnologiyasına əsaslanan şəbəkənin dayanıqlılığının və ötürmə həcmünün daha da artırılması, internet servis pro-

“AzerTelecom” Bakı və regionlarda infrastrukturunu genişləndirir

vayderlərinə və korporativ müştərilərə təqdim olunan çeşidli telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi və eləcə də dünya informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində yeni yanaşmaların ölkəmizdə tətbiqidir. Bu məqsədlə “AzerTelecom”artıq ölkə üzrə müxtəlif regionlarda texniki istiqamətli layihələr həyata keçirir ki, bu layihələrin icrası nəticəsində də şirkətin malik olduğu infrastruktur daha da möhkəm-

lənndirilir, xidmət səviyyəsi isə artmaqdadır.

Qeyd edək ki, şirkət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər korporativ müştərilərin təqdim olunan müasir telekom xidmətləri ilə etibarlı şəkildə təmininə şərait yaradır. “AzerTelecom” MMC-nin fiber-optik kabel şəbəkəsi Naxçıvan Muxtar Respublikası da daxil olmaqla Azərbaycanın bütün əsas bölgələrini və şəhərlərini əhatə edir. Şirkətin beynəlxalq şəbəkəsi isə etibarlı və nüfuzlu

beynəlxalq tərəfdaşlarla əməkdaşlıq etməklə dünya üzrə bütün əsas telekommunikasiya habelərini birləşir.

“AzerTelecom”MMC barədə: “AzerTelecom” MMC Azər-

baycanın dinamik şəkildə inkişaf edən telekommunikasiya operatorudur. Şirkət 2008-ci ildə təsis edilib və əsas səhmdarı Azərbaycanın ilk mobil operatoru “Bakcell” şirkətidir. “AzerTelecom” şirkəti internetin topdan satışı, ayrılmış kanal xidməti, mobil və stasionar telekommunikasiya şəbəkələrində informasiyanın daşınması, beynəlxalq tranzit, SIP telefoniyası, FTTx (fiber optik xətt xidməti), Data mərkəz xidmətləri, VSAT xidmətləri, Korporativ şəbəkə, Backbone xidmətləri, GSM üzərindən ayrılmış xətt, VPN (virtual şəxsi şəbəkə), lokal VoIP, DDOS hücumundan müdafiə və digər xidmətlər təqdim edir.

Bu ilin birinci yarısı başa çatmamış, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi istifadəyə verilib və ötən ilin oktyabrında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin gerçəkləşməsindən sonra bunu ikinci mühüm hadisə hesab edənlər tamamilə haqlıdır. BTQ dəmir yolu xəttinin açılmasından sonra bu limanın da istifadəyə verilməsi qlobal layihələrin bitmədiyini təsdiq edir və bu da, öz növbəsində, ölkəmizi regional ticarət və tranzit qovşağına çevirəcək zəncirin ən mühüm həlqəsinin işə düşməsi deməkdir.

BTQ-nin tikintisinin ağırlığı iştirakçı ölkələrin, əsasən də, Azərbaycanın üzərinə düşdüyü üçün müəyyən qəder uzandı, deməkdə haqlıyıq. Bir sözlə, 504 kilometri ölkəmizin ərazisindən keçən, ümumi uzunluğu isə 850 kilometrə bərabər olan, tarixi İpək Yolunun bərpası hesab olunan BTQ-nin reallaşmasında, bilavasitə iştirak edən Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstandan başqa heç bir ölkə sərmayə yatırmadı. Doğrudur, tikinti başa çatdıqdan sonra BTQ dəmir yolu xəttinin rentabelliyyəinə şübhə edənlər marşrutun mühüm əhəmiyyətini dərk etdilər. Çünki BTQ dəmir yolu xəttindən Çin, Qazaxıstan, Orta Asiya, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və Avropa ölkələrinin istifadə edəcəyi heç kim üçün sirr deyildi. Yalnız Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstandan başqa heç bir ölkə BTQ-nin reallaşdırılmasını mümkün hesab etmədiyi üçün, layihəyə kənar dövlətlər marağ göstərmədiyi səbəbdən, 10 il uzanmazdı. Başda ABŞ olmaqla, əhəmiyyətini çox yaxşı başa düşən ölkələr indi həmin layihəni alqışlasalar da, onun istifadəyə verilməsinin başa gəlməsində heç bir rol oynamadılar. Amma BTQ dəmir yolunun tikintisi başa çatdıqdan sonra Avropa ilə Asiya ölkələri arasında yüklərin daşınmasında Azərbaycanın tranzit ölkə kimi necə gərəkləşməsinə şahid oldular.

Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı bütün daşımalara ortağ nöqtəsi və mərkəzi sayılır

Bakı şəhərinin Qaradağ rayonunun Ələt qəsəbəsində Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin tikilməsi Azərbaycanın belə iri layihələrinin ardıcıl olacağına şübhəsi olanların şübhələrini dağıtdı. Bu liman Xəzər dənizinin demək olar ki, hər mənada, ən böyük limanıdır. Xəzər dənizində ən böyük liman olmaqla yanaşı, Ələtdə yerləşən yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı "zəncirin mərkəzi həlqəsinin" təşkil edir. Yəni adıçəkilən liman, istər-istəməz bütün daşımalara ortağ nöqtəsi və mərkəzi sayılır. Xatırladaq ki, Liman Kompleksinin tikintisinə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2007-ci ildə imzaladığı Sərəncam əsasən başlanıb və 2010-cu ilin noyabrında təməli qoyulub. 2014-cü ilin sentyabrında liman qurğularından biri - iki körpüden ibarət bərə terminalı və bu ilin yanvarında isə iki körpüden ibarət olan Ro-Ro terminalı istifadəyə verilib. Liman 117 hektar ərazini əhatə edir və 12 yanalma körpüsünə malikdir. Limanın yükaşıma imkanı illik 15 milyon ton yük, o cümlədən, 100 min konteyner təşkil edir. Körpülərin ümumi uzunluğu 2100 metrə yaxındır. Tikinti nəzərdə tutulduğu vaxtda, hətta bir az tez başa çatdı. Çünki dövlət başçısı Cənab İlham Əliyev tərəfindən "Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin tikintisinin sürətləndirilməsi sahəsində əlavə tədbirlər barədə" 2017-ci il 13 aprel tarixdə Sərəncam da imzalanıb. Buna əsasən, Kompleksin tikintisi üzrə layihənin davam etdirilməsi və yekunlaşdırılması üçün görülməli işlərin sifarişçisi İqtisadiyyat Nazirliyi təyin edilib və bu istiqamətdə dövlət başçısının qarşıya qoyduğu vəzifələrin vaxtında və keyfiyyətli icrası üçün iş-

Azərbaycan regional tranzit mərkəzinə çevrilib

lərin başlanma və tamamlama tarixləri göstərilməklə Tədbirlər Planı hazırlanıb. Bu planla müəyyən edilən hədəflərə nail olmaq üçün seqmentlər üzrə inşaat işlərində ikinövbəli iş rejiminə keçilib. Nəticədə, tikinti prosesinə 1500-ə yaxın işçi qüvvəsi və 300-dək müxtəlif təyinatlı texnika cəlb edilməklə işlərin dinamikasının əvvəlki dövrlə müqayisədə 5 dəfə artmasına nail olunub və görüldüyü kimi, limanın istifadəyə verilməsi, məhz bu səbəbdən vaxtından əvvəl reallaşdırılıb.

Kompleksin Ələt qəsəbəsində tikilməsi də təsadüfi deyil və işlərin əvvəlcədən məqsədyönlü şəkildə planlaşdırıldığından xəbər verir. Bu ərazi Şimal-Cənub və Şərq-Qərb dəhlizlərinin Azərbaycan seqmentləri olan avtomobil və dəmir yolu xətlərinin kəsişməsində yerləşir və limanın inşası ilə buraya su magistrallarının da əlavə edilməsi, ərazinin mühüm nəqliyyat qovşağına və yeni geniş logistik məkana çevrilməsinə imkan yaradır. Sözsüz ki, 15 milyon ton yükü aşırı biləcək liman Xəzər dənizinin ən böyük ticarət limanı hesab olunur və artıq öz fəaliyyətinə başlayıb. Hal-hazırda burada yüz min konteynerin daşınması nəzərdə tutulur. Bu çox böyük bir göstəricidir, lakin bu, hələ son deyil. Böyük tələbat yaranacağı təqdirdə, Ələt limanının genişləndirilməsi də nəzərdə tutulub.

Azərbaycan bu günədək təşəbbüskar olduğu bütün irimiqyaslı, ən möhtəşəm və qlobal layihələrə uğurla imza atıb

Son 15 ildə ölkədə 15 min kilometrə yaxın avtomobil yolu tikilib, 6 beynəlxalq hava limanı istifadəyə verilib. Bu gün ölkəmizin çox böyük yük təyyarəsi parkı var, 20-yə yaxın iri yük təyyarəsi mövcuddur. Azərbaycanın Xəzər dənizində 270 gəmidən ibarət böyük dəniz donanması var və onların hər biri yükdəşimlərinin təşkili üçün xüsusi rol oynayır. Bir neçə il bundan qabaq isə böyük gəmiqayıma zavodu tikilib və bu zavodda bütün növ gəmilər istehsal edilir. Yeri gəlmişkən, Xəzərdə yükdəşimlər artarsa, zavod daha böyük güclə işləyəcək və bu layihələrin bir-birinin ardınca reallaşdırılması özü də təsdiq edir ki, bütün işlər planlı və məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilib. Layihələrin ardıcılığı və bir-birini tamamlaması, eyni zamanda, ölkə başçısının uğurlu iqtisadi siyasət yürütdüyünü isbatlayır.

Azərbaycan bu günədək təşəbbüskar olduğu heç bir irimiqyaslı layihənin icrasında nə maddi, nə də digər iqtisadi və siyasi baxımdan zəiflik, gücsüzlük və uğursuzluq nümayiş etdirməyib. Əksinə, ən möhtəşəm və qlobal layihələrə uğurla imza atıb. Məsələn, BTQ layihəsinə 10 ildə 650 milyon ABŞ dollarına yaxın vəsait xərclənib. Bu, heç də az məbləğ deyil, lakin layihənin perspektivləri daha böyük nəticələr və uğurlar vəd edir. Belə ki, sözügedən yol vasitəsilə ilkin mərhələdə 5 milyon ton, sonrakı mərhələdə isə 17 milyon ton və daha sonra isə, bir az da böyük həcmdə yüklərin daşınacağı nəzərdə tutulur. Bu gün uzaq Çindən Avropaya və onun ən ucağ nöqtəsi olan Londona dəmir yolu var və həm qısa məsafə, həm də mümkün aşağı tariflərin tətbiq olunacağı baxımdan, Azərbaycanın tranzit imkanları daha böyük rəqabətqabiliyyətli vəd edir.

Bundan əlavə, Azərbaycan Şimal-Cənub Nəqliyyat Dəhlizinin yaranması istiqamətində də uğurlu addımlar atır. Ölkəmizin ərazisində Şimal-Cənub dəmir yolu layihəsi ilə bağlı bütün işlər artıq tamamlanmış və bu sahədə bütün infrastruktur, faktiki olaraq, hazır vəziyyətdədir.

Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi də alternativ dəhlizlərlə müqayisədə vaxt və tranzit xərcləri baxımdan rəqabətqabiliyyətli sayılır. Dəhliz vasitəsilə Hindistandan Rusiya və Avropaya, habelə, əks-istiqamətdə daşımlar həyata keçiriləcək və bu da hər il milyonlarla ton yükün Azərbaycan üzərindən tranziti deməkdir. İlk mərhələdə dəhliz vasitəsilə 5 milyon ton, növbəti mərhələdə isə 10 milyon tondan artıq yük daşınacağı gözlənilir. Region ölkələri bunun üstünlüyünü və perspektivləri əyani şəkildə gördükcə isə, qeyd olunan rəqəmin daha da artacağı şübhə doğurmur.

Limanın istismara verilməsi gələcək perspektivlərə və uğurlu nəticələrə zəmin yaradır

Bütün bu sadalanan irimiqyaslı layihələrin davamı olaraq, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının istifadəyə verilməsi çox əlamətdar bir hadisədir. Sözügedən limanın istismara verilməsi ölkəmizin qüdrətini daha da artırır, gələcək perspektivlərə və uğur-

lu nəticələrə zəmin yaradır. Bu, həm də o deməkdir ki, Azərbaycan təkcə quruda deyil, eyni zamanda, su hövzəsində də uğurlu layihələrə imza atmaq əzmindədir və bu da, öz növbəsində, ölkəmizin artıq qüdrətli bir dövlətə çevrildiyini təsdiq edir. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının istifadəyə verilməsi ölkəmizin sabitliyinə və stabilliyinə də, sözsüz ki, öz töhfəsini verəcək. Bu limandan təkcə Azərbaycanın deyil, ətraf ölkələrin də istifadə edəcəyini nəzərə alsaq, görürük ki, bu layihə təkcə iqtisadi cəhətdən deyil, həm də siyasi baxımdan çox önəmlidir. Ən azından, Xəzərətrafi ölkələrin bu limandan istifadə etməsi işgüzar münasibətlərlə yanaşı, mehriban qonşuluq siyasətinə də töhfələr verəcəyi inkar edilə bilməz. Sözsüz ki, bu, hər bir ölkənin yük daşımalarını maneəsiz, qayğısız və problemsiz həyata keçirməkdə, daha doğrusu, Azərbaycanda stabilliyin və sabitliyin mövcud olmasında da maraqlı olması anlamına gəlir. Əlverişli işgüzar münasibətlər, iqtisadi bağlılıq, əlbəttə ki, münasibətlərə də öz müsbət təsirini göstərəcək.

Sözügedən limanın istifadəyə verilməsi sosial sahədə də müxtəlif perspektivlər, uğurlar vəd edir. Belə ki, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının istifadəyə verilməsi məşğulluq səviyyəsinə də, yəni işsizliyin səviyyəsinin daha da azaldılmasına öz müsbət təsirini göstərəcək. Bu layihənin reallaşması, təbii ki, həm də yeni iş yerlərinin açılması deməkdir. Limanətrafi ərazilərdə ictimai-iaşə obyektlərinin, ticarət şəbəkələrinin və digər müəssisələrin də yaradılacağı inkar edilə bilməz və bu da, o deməkdir ki, təkcə yük daşımaları sahəsində yox, eyni zamanda, digər sahələrdə də yeni iş yerlərinin yaradılacağı gözlənilir. Bu, həm də sahibkarlıq subyektlərinin daha da genişlənməsi, dolaşması ilə ölkə iqtisadiyyatında sahibkarlığın xüsusi çəkisinin daha da artması deməkdir.

Beləliklə, son dövrlərdə infrastrukturunun modernləşdirilməsi və genişləndirilməsi, beynəlxalq standartlar səviyyəsində inkişaf etdirilməsi sahəsində atılan addımlar və görülmüş işlər ölkəmizi regional tranzit mərkəzinə çevirib desək, yanılmazdır. Bu baxımdan, qarşıda hələ daha gərgin işlərin, müxtəlif layihələrin də ortaya çıxacağı gözlənilir. Azərbaycanın iqtisadi qüdrəti, uğurlu siyasəti, reallaşdırılan işlər yeni-yeni layihələrin yaranmasına zəmin yaradır və bu gedişlə ölkəmizin tezliklə bir çox yeni layihələrə də, uğurlara da imza atacağı günün reallığıdır.

22 iyun 2018-ci il

Vardan Malxasyan: “Onlar özlərinə hökm oxudular”

Robert Koçaryan və Serj Sarkisyan hakimiyyətlərinin Qarabağ klanının aparıcı üzvlərindən sayılan general Manvel Qriqoryanın həbsinin ardınca, erməni ictimaiyyəti onu sərt və hiddətli şəkildə qınamaqda davam edir. Belə ki, M.Qriqoryanın Ermənistanda və işğal olunmuş Qarabağ ərazilərində gizli silah-sursat, əsgər qidası və s. anbarlarının üzə çıxmasından sonra ona qarşı ard-arda kəskin ittihamlar səslənməkdədir.

Ermənistanın milli konqresinin idarə heyətinin üzvü Vardan Malxasyan baş verənlərlə bağlı “1in.am” saytına açıqlamasında bildirdi ki, işğasından sonra M.Qriqoryan həriliyyətinə və təmahlıqlığına görə çirkab bataqlığına düşüb: “Onun əməlləri kriminal-olixarx bandokratiasını tam çılpaqlığı ilə ortaya çıxardı” deyərək qeyd edən Malxasyana görə, Qriqoryan da daxil olmaqla, Qarabağ klanının üzvləri ölkəni istədikləri qədər və kim necə bacarırdısa, talan ediblər: “Bu işğal baş vermiş talanlar içində ən balacasıdır”.

Ermənistan milli konqresinin üzvü:

“Əclafliq edənlərin

nəvə-nəticələri də yaxşı bilirlər ki, onların balaları, ulu babaları necə ləyaqətsiz olublar”

V.Malxasyanın sözlərinə görə, M.Qriqoryanın nəvələri onun əməllərindən utanıb yerə girecəklər: “Sən hər hansı xidmətlər göstərə bilərsən, ancaq sonda əclafliq etmək olmaz. Məsələn, Aştarakda adamlar var ki, 1937-ci ildə əclafliq ediblər və bu günə qədər insanlar onlar barədə danışirlar. Hansı ki, əclafliq edənlərin nəvə-nəticələri də yaxşı bilirlər ki, onların balaları və ulu babaları necə ləyaqətsiz olublar. Onlar həmin insanlar barədə danışmağa çəkinirlər. Bax, indi M.Qriqoryan və Yerkrap təşkilatında olanların nəvələri bu əməllərdən utanacaqlar. Onlar özləri-özlərinə hökm oxudular...”

Nana Muradyan:
“Oğlumu məhz hərbi hissədən yanacağı oğurlanmasını gördüyünə görə öldürüblər”

Adıçəkilən saytda qeyri-müharibə şəraitində övladları öldürülmüş əsgər anaları da fikirlərini bildiriblər və deyiblər ki, onlar illərdir ki, orduda baş verən talanlar, qanunsuzluqlar barədə danışirlar. “Mənim oğlumu məhz hərbi hissədən yanacağı oğurlanmasını gördüyünə görə öldürüblər” deyərək Nana Muradyan M.Qriqoryanın cinayətləri barədə fikirlərini bildirərək deyib.

N.Muradyan, eyni zamanda, tələb edib ki, yalnız M.Qriqoryan deyil, onunla yanaşı, Ermənistanın baş qərargahının sabiq rəisi Movses Akobyan, sabiq müdafiə nazirləri Seyran Ohanyan və Vigen Sarqsyanyan, əsasən isə, Serj Sarkisyan cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmalıdır.

N.Muradyan özü də daxil olmaqla, digər əsgər analarının sülh şəraitində öldürülmüş övladlarının günahkarlarının cəzalandırılacağına ümid etdiklərini bildiriblər.

Rövşən RƏSULOĞ

Aleksandr İsgəndaryan: “Ermənistanın Rusiyadan asılılığının aradan qaldırması iddiası, sadəcə, infantil təsəvvürdür”

Qafqaz İnstitutunun direktoru, politoloq Aleksandr İsgəndaryana görə, Moskvada Lavrov-Manaskanyan görüşü və onun nəticələri mühüm olsa da, daha çox tanışlıq xarakteri daşıyır. Bu barədə Ermənistanın “1in.am” saytının rusdilli bölməsinə açıqlama verən erməni politoloqunun fikrincə, Manaskanyan, əslində, Lavrovu tanıyır, sadəcə, onun nazir statusundakı birinci görüşü Ermənistan üçün mühümdür.

“Qarabağın danışıqlar masasına oturmada perspektiv görmürəm”

Maraqlıdır ki, A.İsgəndaryan Nikol Paşinyanın Qarabağın erməni icmasıının danışıqlar masasında iştirak etməsi iddiasının perspektivsiz olduğunu bildirdi. “Qarabağ problemi məsələsinə gəlincə, hesab etmirəm ki, qarabağlı ermənilər danışıqlar masasına

oturarlarsa, bunun hər hansı bir perspektivi olsun”-deyərək qeyd edən erməni politoloq, həmçinin, deyib ki, bu kimi iddia, sadəcə, Ermənistanın daxilinə hesablanmış ritorikadır.

İsgəndaryan Rusiyanın Ermənistanın bu ölkədən asılı olmayacağı ilə bağlı narahatlıq keçirməsi mümkünlüyünə dair sualı cavablandırarkən deyib ki, o, Rusiyanın hər hansı bir narahatlıq keçirməsinə inanmır.

“Əgər cənab Paşinyanın yerinə hakimiyyətə Konfusi, Şopenhauer, yaxud

Tereza Ana gəlsəydi belə, Ermənistan Rusiyadan asılı olmaya bilməzdi”

“Rusiyanın elə analitik mərkəzləri var ki, onlar bu ölkənin liderinə məsləhətlər verirlər və həmin mərkəzlərin bu cür düşüncələrinə inanmıram, onlar bu qədər ağılsız deyillər. Çünki Ermənistan Rusiyadan asılı olmaya bilməz”.

Erməni politoloq Ermənistanın İrandan da, Gürcüstandan da, Avropadan da asılı olduğunu bildirib. “Ermənistanın daxilində bəzi dəyişikliklər baş verəndən sonra Rusiyadan asılılığın aradan qaldırması iddiası, sadəcə, infantil təsəvvürdür”-deyərək İsgəndaryan qeyd edib: “Əgər cənab Paşinyanın yerinə hakimiyyətə Konfusi, Şopenhauer, yaxud Tereza Ana gəlsəydi belə, Ermənistan Rusiyadan asılı olmaya bilməzdi, bütün hallarda Ermənistan Rusiyadan asılıdır”.

RÖVŞƏN

Avtomobil qaçırmaqda şübhəli bilinən şəxs saxlanılıb

Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin 5-ci polis bölməsinə müraciət edən banklardan birinin əməkdaşı mayın 21-də İmişli rayon sakini Nizam Abbasova məxsus “Mercedes” markalı avtomobilə görə kreditin ödənilməsində problem olduğu üçün bu nəqliyyat vasitəsinin bankın işçiləri tərəfindən dayanacağına yerləşdirildiyini, mayın 24-də isə həmin avtomobilin oradan qaçırıldığını bildirib.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, məlumatla əlaqədar əməliyyat-axtarış tədbirlərinə başlanılıb. Həmin “Mercedes” iyunun 19-da İmişli rayonu ərazisində hərəkətdə olarkən polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb. Araşdırmalarla avtomobil qaçırmaqda şübhəli bilinən sürücünün əvvəllər məhkum edilən N.Abbasovun olduğu müəyyənləşib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Uğursuz trayektoriyaların uğursuzları

RƏFIQƏ

Artıq uşağa da bəllidir ki, dağıdıcı müxalifətin parçalanması, ayrı-ayrı qanadlara bölünməsi onu azsaylı elektoratin dəstəyindən də məhrum edir. Yəni bu, bir danılmaz faktdır. Hətta gah ənənəvi, gah əsas, gah da digər üslubda adlandırılan müxalifətin, əslində, ölmüş düşərgə olduğunu müəyyənləşdirilməsi üçün də vaxt sərf etməyə ehtiyac yoxdur. Çünki bu düşərgənin məhvinin əsası “Milli Şura” tərəfindən qoyuldu. Bu düşərgədə baş verənlərin məntiqi sonluğu “Milli Şura” ilə bağlı hesab edilə bilər. Əslinə qalsa, müxalifət hər seçki öncəsi və sonrası bu tip birləşib-ayrılmalara, bir növ öyrəşib. Lakin əvvəlki dövrlərlə müqayisədə bugünkü şərait bir qədər fərqli mahiyyət kəsb edir. Belə ki, hazırda müxalif düşərgə ən acınacaqlı günlərini yaşamaqdadır. Əgər əvvəllər bu tip parçalanmalar müxalif düşərgəyə zərbə vurmuşsa da, dağıdıcı mahiyyət kəsb etməzdi. Bu gün isə, artıq müxalifətdə iki cüt-bir tək adamın qaldığı bir şəraitdə bu cür parçalanmaların baş verməsi düşərgəyə öldürücü zərbə vurur. Sadəcə, müxalifətin özünü cəmiyyətə göstərməsi üçün bir mövzu lazımdır. Seçkilər, referendumlar və s...

Bununla belə, müxalifətdə belə parçalanmaların baş verməsinin hazırkı şəraitdə qarşısını almaq da mümkün deyil. Çünki uzun illərdən bəri yığılıb qalmış intriqaqlar, dedi-qodular birgə addımlamağa, konkret məqsədlər uğrunda mübarizə aparmağa imkan vermir. Bir tərəfdən də, hakimiyyətdən bu və ya digər cinayətkar əməlinə görə qovulmuşları, yerəgöyə sığmayan şəxsi ambisiyaları ucbatından iqtidardan narazı düşənləri öz cərgəsinə həvəslə qatan müxalifətdən parçalanmadan başqa bir şey gözləmək də doğru olmazdı. Çünki bu cür qüvvələrin cəmləşdiyi düşərgədə sağlam münasibətlərin formalaşması mümkün deyil.

Eləcə də, belə bir vəziyyətdə dağıdıcı müxalif düşərgədə artıq heç bir ortaq ideya və dəyər uğrunda mübarizəyə imkan verə bilməz. Orada toplaşanlar, sadəcə olaraq, bir niyyət birləşdirirdi: nəyin bahasına olursa-olsun, iqtidarı ələ keçirmək! Bu məqsədə çatmaq naminə düşərgənin başbilenləri zaman-zaman hər cür cildə girməyə hazır olduqlarını ortaya qoyublar. Prezident və parlament seçkiləri radikal düşərgənin artıq ideyasız, dəyərsiz qaldığını bir daha ortaya qoydu. Belə ki, Qərb dəyərləri uğrunda mübarizə apardıqlarını daim gözə durtənləri hakimiyyət hərisliyi Şimalın kölgəsinə çəkilməyə belə vadar etdi. Üstündən bir ay keçməmiş isə, bəziləri guya Ukraynanın avrointegrasiya proseslərinə dəstək nümayiş etdirməklə, özlərini növbəti dəfə biabır etdilər. Məhz belə uğursuz trayektoriya ilə hərəkət edən, “mübarizə aparın” müxalifətin birliyi bundan artıq ola bilməzdi. Lakin Azərbaycanın bugünkü dağıdıcı müxalifət düşərgəsi atdığı son addımlarla özünü narazı elektoratin gözündən bir daha salmış oldu. Çünki artıq həmin təbəqə müxalifətin səmimi birlik yarada bilməməsinə, sözü bir yerə qoyub, hərəkətə keçməməsinə aydınca müşahidə etməkdədir. Məhz müxalifətin qeyri-ardıcıl addımlarının və fəaliyyətinin nəticəsidir ki, onun daha öncələr təşkil etdiyi aksiyalarına gedən tapılıb.

Beləliklə, uzun illərdir bu çatışmazlığın əzabını çəkən müxalifət, məhz bu gün də həmin baryeri aşma bilmədiyini yaxşı bilir. Görünür, illər, on illər keçməyinə baxmayaraq, müxaliflərin düşüncəsi və təkəkkürü dəyişməz iqtidarında deyil. Bu isə, uzun illər ərzində düşərgədə qüvvələr balansının dəyişməməsinin əsas səbəblərindəndir. Hətta bundan sonra balans dəyişsə belə, bunun ənənəvi düşərgəyə heç bir müsbət təsiri olmayacaq. Çünki mənfə ilə müsbət heç vaxt üst-üstə düşməyib...

TƏRS BAXIŞ

Müsavat partiyası növbəti parçalanmağa doğru

Siyasi təşkilatın növbəti qurultay qərarından sonra bu barədə fikirlər səslənir

Beləli olduğu kimi, Müsavat partiyasının rəhbərliyi növbəti qurultayını keçirmək barədə qərar verib. Bununla bağlı qurultaya hazırlıq üzrə təşkilat komitəsi də yaradılıb. Maraqlı məqam isə budur ki, təşkilat komitəsində 2014-cü ildə keçirilmiş qurultayda saxtakarlıq yolu ilə başqan seçilmiş Arif Hacılinin qruplaşması daha çox yer alır. Məsələn, sabiq başqan İsa Qəmbər də daxil olmaqla, bir sıra şəxslər A.Hacılinin yenidən başqan seçilməsi üçün siyahıya əlavə ediləblər. Qurultayın bu ilin sonunda keçirilməsi planlaşdırılıb.

İstefa verməyə təرددüdə edənlər növbəti qurultayın nəticələrini gözləyirlər

Digər diqqətçəkən məqam adıçəkilən siyasi təşkilatın növbəti qurultay qərarından sonra parçalanacağı barədə səslənən fikirlərdir. Bu barədə daha çox ötən qurultaydan sonra, onun nəticələrini tanımayan etirazçılar - Qubad İbadoğlunun sədri olduğu "ADR" hərəkatının fəalları, həmçinin, Tural Abbaslının sədri olduğu "Ağ Partiya" təmsilçiləri danışirlər. İddia edilən isə budur ki, hələ 2014-cü ildə onlara qoşulmaq istəyən müsavətçilər var idi və son anda onların bəziləri istefa verməyə təرددüdə etdilər. Lakin A.Hacılinin başqanlıq dövründə zaman-zaman istefalar baş verdi və təرددüdə edənlər onların təşkilatlarına transfer olundular. Yerdə qalanlar isə, hələ də Müsavat üzvü olaraq, təşkilat sıralarında qalmağa davam edirlər. Bu davamiyyətin isə sonu, məhz 2018-ci ilin axırlarında olacaq. Beləliklə, Müsavat partiyasının növbəti qurultayının 2014-cü ildə keçirilən səslə-küylü və qalmaqallı qurultayından daha kəskin olacağını düşünmək mümkündür. Cərəyan edən hadisələr fonunda, xüsusilə, gedənlərin A.Hacıliyə qarşı səsləndirdikləri fikirləri əsasında indidən belə qənaətə gəlmək mümkündür.

Rövşən RƏSULOVA

BAXCP rəsmisi: "Saxta profillərlə söyüş yazan Əli Kərimlinin özüdür"

"Saxta profillərlə söyüş yazan Əli Kərimlinin özüdür. Elçibəyi söydürən adamdan nə gözləyirsiniz ki?". Bunu SİA-ya açıqlamasında Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (BAXCP) sədr müavini Niyaməddin Orduxanlı deyib.

Onun sözlərinə görə, radikal müxalifət daxilində kənardan baş verən müxalifətdaxili bir susunluq hökm sürməsi görüntüsü mövcuddur: "Ancaq bunun səbəbi 20 ildən artıqdır ki, eyni siyasəti aparmaqdır. Yəni seçkidən-seçkiyə 2-3 ay ərzində radikallar aktivləşir və eyni şəxslər birləşir, müxtəlif adlarda qurumlar təsis edirlər, ya seçkini birgə boycot edirlər, ya da ki, başqa bir şəxsi seçki "qurbanı" kimi verib, növbəti seçkiyə qədər vaxtlarını gözləyirlər. Seçki bitdikdən dərhal sonra radikal müxalifət daxilində kəskin intriqalar, didişmələr, müzakirələr başlanır. Necə ki, 2018-ci il prezident seçkilərindən dərhal sonra başlandı. Artıq bu prosesə Avropada yaşayan şəxsləri də cəlb ediblər. Hər gün virtual məkandan, sosial şəbəkələrdə ittihamlar, təhqirlər, bir-birini aşağılamaq, küçə söyüşləri ilə danışmaq radikal müxalifətin gündəlik həyat tərzinə çevrilib. Bolşevik tərəkürü Əli Kərimli bütün günü sosial şəbəkədə bitib. Bir neçə cavan uşaqları öyrədib onu tənqid edən Emin Milli kimilərini təhqir etməklə məşğul olur. Ancaq Emin Milli kimilər unudur və ya bilmir ki, Əli Kərimli Elçibəy kimi bir şəxsi təhqir etməkdən belə utanmayıb. Artıq sosial şəbəkələrdə hər kəs yaxşı bilir ki, saxta profillərlə söyüş yazanlar Əli Kərimlinin tapşırıqlarını yerinə yetirənlərdir və ya saxta profillərlə söyüş yazan Əli Kərimlidir".

KXDR 200 amerikalı hərbcinin cəsədlərinin qalığını ABŞ-a verib

KXDR Koreya müharibəsi zamanı həlak olan 200 amerikalı hərbcinin cəsədlərinin qalığını ABŞ-a təhvil verib. AZƏRTAC TASS informasiya agentliyinə istinadla xəbər verir ki, ABŞ Prezidenti Donald Tramp bunu Minnesota ştatının Dulut şəhərində tərəfdarları qarşısında çıxış edərkən bildirib. "Reuters" agentliyinin məlumatına əsasən, həlak olan hərbcilərin şəxsiyyətinin müəyən edilməsi prosesi aylar və hətta illər uzununu sürə bilər.

1950-1953-cü illərdə baş verən Koreya müharibəsi zamanı 7,7 min amerikalı hərbcı itkin düşmüşdü. Bir qədər əvvəl Pentaqon 200 amerikalı hərbcinin cəsədlərinin qalıqlarının KXDR-də olduğunu bildirmişdi.

Əli Kərimli - avantürəçi, satqın və milli xəyanətkar

Belələrinə Azərbaycanda yer yoxdur!

Prezident seçkilərinin üzərindən iki aydan çox müddət keçməsinə baxmayaraq, dağıdıcı düşmənin siyasi oyunbazlıqları, hələ də ortadadır. Söhbət AXCP-də baş verən çaxnaşmaların qızıışmasına səbəb olan 412 min dolların bölüşdürülməsi zamanı yol verilən ədalətsizliyə etiraz əlaməti olaraq istefalar dalğasının getməsidir. Belə ki, hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən aparılan istintaq araşdırmaları nəticəsində, Əli Kərimlinin qeyri-legal yollarla maliyyə vəsaiti ilə təmin edilməsi faktı ortaya çıxdıqdan sonra o da beləli olub ki, AXCP sədri zaman-zaman Rusiyadan müxtəlif yollarla 412 min dollar məbləğ əldə edib. Məhz bu olaydan sonra "Milli Şura" və AXCP arasında ciddi narazılıqlar yaşanmağa başlayıb, o cümlədən, istefa məsələləri gündəmə çıxıb. Bir də bu, Ə.Kərimlinin nə birinci, nə də sonuncu maliyyə fırıldığıdır.

Əli Kərimli hələ Elçibəyin vaxtından maxinator olub

Buna misal kimi, KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlunun təşkilatçılığı ilə hazırlanan "Yurd" həqiqətləri kitabında qeyd olunan faktları göstərə bilərik. Ümumiyyətlə, mərhum Əbülfəz Elçibəyə qarşı davamlı xəyanətlər edən Ə.Kərimlinin müxtəlif zamanlarda törətdiyi oyunbazlıqlarını nəzərə alarsaq, biz bu ünsürün nə qədər keyfiyyətsiz bir məxluq olduğunu bir daha əyani surətdə görmüş olarıq. Həmin kitabdan təkə bir sitata nəzər salaq: "AXCP sədri Elçibəy Bakıya döndəndən sonra "Yurd" birliyinin özbaşınalığının həddini müəyyənləşdirə bilmişdi. Bu qrupun fəaliyyətini diqqətlə araşdırır və baş verə biləcək fəsadların qarşısını almağa çalışırdı. Təşkilatın onsuz da məhdud olan maliyyə vəziyyətini yoxlamaq üçün 4 nəfərdən ibarət özəl bir komissiya yaratmışdı. Komissiyanın tərkibində Zöhrab Abdullayev, Şamil Quliyev, Ülvi Həkimov, Elçin Paşayev də var idi. Komissiya konkret bir məbləğin (95.000 ABŞ dolları) qazanc gətirməsi və xərclənməsi ardıcılığını izlədi və bu pulun üç nəfərə istifadəyə verildiyini araşdırdı".

Sözünə görə kitabda da bildirilir ki, bütün bunlar AXCP-nin orqanlarının və üzvlərinin çox ağır maddi durumda fəaliyyət göstərdikləri bir vaxtda baş verib. "Rayon (şəhər) şöbələrinə problemlərlə əlaqədar heç bir kömək göstərilməmiş, mərkəzi aparat "yurdçu" olmayan əməkdaşlarına 1994-cü ilin sonlarından başlayaraq əməkhaqqı, ezamiyyə xərcləri verilməmişdir"-deyə qeyd edilən ifadələrdə digər məsələlər də qabardılıb və burada əsas olaraq, Ə.Kərimlinin maliyyə fırıldaqları üzə çıxıb. Mənzillər, bahalı avtomobillər, cangüdənlər, qəzetlər, maddə yazarlar dəstəsi - bütün bunlar yalnız Kərimlinin komfortlu həyat sürməsinə hesablanmış sübutlardır.

Göründüyü kimi, bu gün sosial şəbəkələrdə özünü aydan arı, sudan duru göstərməyə çalışan Ə.Kərimlinin, əslində, nə qədər iyrenc və dələduz olması artıq bu realitətdə öz təsdiqini tapmaqdadır.

Kərimlinin məsuliyyətə cəlb edilməsi məsələsi də gündəmdə səslənə bilər

Çünki onun qanunsuz yollarla maliyyələşməsi, xüsusilə, xaricdən Azərbaycana vəsaitləri gətirdirməsi "Siyasi partiyalar haqqında" qanununa əsasən qadağandır və bu, faktiki olaraq, cinayət əməli sayılır. Bu baxımdan, Ə.Kərimlinin məsuliyyətə cəlb edilməsi məsələsi də gündəmdə səslənə bilər. Məsələ ondadır ki, Ə.Kərimli üçün millət də, din də, dövlət də, etnik kimlik də yalnız puldur, maddiyyatdır. Kim ona hansı məqsədlə qrant ayırsa, o da həmin istiqamətdə canla-başla işləyəcək. Demokratiyadan dəm vuran Ə.Kərimlinin müxalifətçiliyi təkə iqtidara deyil, həm də dövlətə, xalqa qarşı yönəlib. Ölkə maraqlarını qurban vermək hesabına edilən siyasətçilik onu əbədi uğursuzlar cərgəsinə atıb. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycanın firavanlığı və sabitliyi üçün təhlükə törədə biləcək istənilən addımı atmağa hazır olan Ə.Kərimli daim ictimai qınaq obyektidir və bu vətən xaininin ifşası bundan sonra da davam etdiriləcək. O, həbs olunmalı, layiqli cəzasını almalı, ən yaxşı halda isə, ölkə hüdudlarından çıxarılmalıdır. Belələrinə Azərbaycanda yer yoxdur!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

İtaliya işsiz gənclərin sayına görə Avropada ilk sıradadır

Avropa Statistika İdarəsinin (Eurostat) məlumatına əsasən, 2017-ci ildə İtaliyalı gənclər arasında işsizliyin səviyyəsi 25,7 faiz olub. Belə ki, İtaliyada 18-24 yaşlı hər dörd gəncdən biri işsizdir. Bu, Avropa İttifaqına (Aİ) üzv ölkələr arasında ən yüksək göstəricidir.

AZƏRTAC ANSA agentliyinə istinadla xəbər verir ki, Aİ ölkələrində həmin yaş qrupu üzrə işsizliyin səviyyəsinə görə orta göstərici 14,3 faizdir. Avropa ölkələrində gənclər arasında işsizliyin səviyyəsinə görə İtaliyadan sonrakı yerləri Kipr (22,7 faiz), Yunanıstan (21,4 faiz), Xorvatiya (20,2 faiz), Rumıniya (19,3 faiz) və Bolqarıstan (18,6 faiz) tutur.

Bu kateqoriya üzrə ən yaxşı göstərici (5,3 faiz) Niderlanda məxsusdur. Sonrakı yerlərdə Sloveniya və Avstriya durur. Eurostatın məlumatına qeyd olunub ki, 2017-ci ildə Aİ ölkələrində yaş 18-24 arasında olan 5,5 milyon nəfər nə işləməyib, nə təcrübə keçməyib, nə də ali təhsil almayıb. Bu rəqəm Slovakiyanın və ya Finlandiyanın əhəlinin sayına bərabərdir.

22 iyun 2018-ci il

Birmənalı şəkildə demək olar ki, bu gün müasir dövrün yenilikləri özündə bir sıra dəyişiklikləri ehtiva edir. Bu dəyişikliklər yalnız elm və texnika ilə bağlı deyil, həm də siyasət sahəsində də özünü göstərməkdədir.

Ancaq hər kəs təsdiq edə bilər ki, Azərbaycanın dağıdıcı müxalifəti hələ də, köhnə təkəkküründə və düşüncəsində qalmaqdadır. Yeni müxalifət hələ də müasir dövrün yenilikləri və global dəyişiklikləri ilə ayaqlaşma bilmir. Hələ də meydan təkəkkürü ilə yaşamaqda və fəaliyyət göstərməkdədir. Bu da, təbii olaraq, müxalifətin siyasi proseslərdə uğursuzluğa düçar olmasını şərtləndirən faktı çevirir. SSRİ-nin dağılmasını şərtləndirən kodekstdə məsələni qeyd etsək, fikrimizin əsaslı ola biləcəyini demək olar. Yuxarılar aşağıların, aşağılar isə yuxarıların təkliflərini, istək və tələblərini qəbul edə bilmədiklərindən, SSRİ dağıldı. Eynilə, Azərbaycan müxalifətində də yuxarılarla aşağılar arasında ciddi qarşıdurmalar mövcuddur. Bu baxımdan, aşağılardan başlayan istefalar yuxarılara doğru adlamaqdadır. Düzdür, mövcud ağır vəziyyəti dəyişmək üçün müxalif partiyalara xarici ağaları tərəfindən maliyyə yardımları ayrılır və müəyyən təlimatlar və göstərişlər verilir. Hətta AXCP və Müsavat kimi tör-töküntülərin partiyaları hesab olunan təşkilatların rəhbərliyinə yeni simalar gətirilir. Amma nə yazıqlar ki, əksər hallarda o şəxslər şanssız olurlar, nəinki cəmiyyətdə, ümumilikdə, baş vurduqları siyasət aləmində hörmət və izzət sahibi ola bilmədiklərindən uğursuzluğa düşür olub, kor-peşman əski mövqelərinə qayıdırlar. Mey-

Müxalifətdə tör-töküntü qalıb

Növbəti mərhələdə AXCP və Müsavat da sıradan çıxacaq

dana siyasi realıqları düzgün dərk edən və xaricdən asılılığı olmayan yeni gənc liderlər çıxmalıdır. Lakin bugünkü realıqda müxalifət düşürgəsində bunu görmək və ya "yeni simaları" cəmiyyətə təqdim etmək mümkün deyil. Çünki siyasi arenaya çıxan yeni simalar indiki korlanmış müxalifət funksionerlərinin cərgəsində əriyə-rək, sıradan çıxır və ya elə onların bir tayı olurlar.

Korlanmış müxalifətin yenilənməsi mümkünsüz görünür

Müxalifət yeniliyi dar çərçivədə görünür. Yeni xaricdən verilən sifarişlər əsasında qəbul edib, həyata keçirməyə çalışır. Bu səbəbdən də Arif Hacı və ya Əli Kərimli rəhbərliyə özləri kimi naşı, siyasətdən başı çıxmayan insanları gətirirlər. Amma dərk etmirlər ki, yenilik yalnız kimlərsə kor-korana kollegial orqanlara gətirilməsi deyil, bütövlükdə, ideologiya dəyişməli, müstəqil və demokratik idarəetmə sistemi qurulmalıdır. Hazırkı müxalifət liderlərinin və funksionerlərinin siyasi imici həddən artıq korlanmış durumdadır. Bir qədər əvvəl ADP, "Ümid" və "VIP" yeni dəyişikliklərə can atdılar. Hətta bu istiqamətdə müzakirələr də apardılar. Ancaq partiya sədrləri arasında aparılan müzakirələrin nəticəsiz qalması, düşürgə daxilində proseslərin istiqamətini dəyişdirib. Müxalifət qazanının dibini yalayan ekspertlər də etiraf edirlər ki, ciddi iradə ortaya qoyub dəyişikliklərə gedilməyə, müxalifət partiyaları daxilində qeyri-müəyyənliyə gətirib çıxaracaq. Proseslərə əsasən, demək olar ki, hazırkı məqamda ən təlatümlü və narahat partiyalar AXCP, ADP, KAXCP və Müsavat partiyalarıdır. Müsavatda cərəyan edən hadisələr maraqlı nüansları ortaya çıxarır. A.Hacılınin başqanlıqda gətirilməsindən sonra partiya daxilində qarşıdurmalar günbəgün artmaqdadır. A.Hacılınin idarəçiliyindən narazı olan qruplar açıq müstəvidə mübarizəyə başlayaraq, situasiyanı öz xeyirlərinə dəyişdirməyə çalışırlar. Bundan istifadə edən AXCP sədri Ə.Kərimli yaranmış vəziyyətdən səmərəli istifadə etməyə çalışır. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu iki partiya arasında əzəli düşmənçilik mövcuddur. Hər iki partiya funksionerləri bir-birini si-

rələr də apardılar. Ancaq partiya sədrləri arasında aparılan müzakirələrin nəticəsiz qalması, düşürgə daxilində proseslərin istiqamətini dəyişdirib. Müxalifət qazanının dibini yalayan ekspertlər də etiraf edirlər ki, ciddi iradə ortaya qoyub dəyişikliklərə gedilməyə, müxalifət partiyaları daxilində qeyri-müəyyənliyə gətirib çıxaracaq. Proseslərə əsasən, demək olar ki, hazırkı məqamda ən təlatümlü və narahat partiyalar AXCP, ADP, KAXCP və Müsavat partiyalarıdır. Müsavatda cərəyan edən hadisələr maraqlı nüansları ortaya çıxarır. A.Hacılınin başqanlıqda gətirilməsindən sonra partiya daxilində qarşıdurmalar günbəgün artmaqdadır. A.Hacılınin idarəçiliyindən narazı olan qruplar açıq müstəvidə mübarizəyə başlayaraq, situasiyanı öz xeyirlərinə dəyişdirməyə çalışırlar. Bundan istifadə edən AXCP sədri Ə.Kərimli yaranmış vəziyyətdən səmərəli istifadə etməyə çalışır. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu iki partiya arasında əzəli düşmənçilik mövcuddur. Hər iki partiya funksionerləri bir-birini si-

radan çıxarmaq üçün məqam gözləyiblər. Müsavatda baş verənlər Ə.Kərimlinin işinə yaradığından, o, bütün qüvvəsi ilə Müsavatı tamamilə sıradan çıxarmağa çalışır. Müxalifət düşürgəsində hazırda iki qütbə bölünən partiya funksionerləri arasında qarşılıqlı ittihamlar güclənməkdədir. Amma Müsavat funksionerləri AXCP-nin həmlələri qarşısından geri çəkilmək fikrində deyillər.

Siyasətə gəlir mənbəyi kimi baxanların sonu uğursuz olur

Bu, faktıdır ki, son illər bir neçə yeni müxalifət partiyasının yarandığı barədə bəyanat səslənib. Hətta gizlincə, qapalı yerlərdə qurultay keçirib və bir qədər sonra filankəsin yeni partiyasının sədri olaması barədə "Mətbuat Şurası"nın reket elan etdiyi saytlarda və ya qəzetlərdə məlumat yayılıb. Sonradan məlum olub ki, qurultay-filan olmayıb. Sadəcə, partiya sədri elan olunan şəxsin bağ evində məclis qurulub və sağlıqlardan və pafoslu tostlardan sonra təşkilatın yaradıldığı barədə qərar verilib. Eyni zamanda, məclisin yüksək xərc hesabına başa gəlmiş nəzərə alınaraq, xərc çəkən sədr elan olunub. Amma bu, bir faktıdır ki, "sədr" siya-

sət nə olduğunu belə anlamır. İctimai-siyasi proseslərə məişət məsələləri kimi yanaşır, elə o terzdə də münasibət bildirir. Elə ilk müsahibəsində və ya açıqlamasında özünü ifşa etməklə, adını siyasətdə uğursuzluğa düçar olanların siyahısına yazır. Hazırkı məqamda müxalifət düşürgəsində təmsil olunan partiya sədrlərinin böyük əksəriyyəti siyasətə gəlir mənbəyi kimi baxır. Sədrlik kreslosunu da, məhz buna görə tərk etməyi istəmir. AXCP və Müsavat kimi partiya sədrləri xarici qüvvələrlə iş birliyinə getməklə, xarici qüvvələrdən və ya fondlardan maliyyə yardımları alırlar. Ancaq siyasətdə uğur qazana bilməyiblər. Çünki müxalifət başbirlərlərindən birinin, bir zaman dediyi kimi, "pul qoyub, pul götürmək olar, amma pul qoyub, siyasətdə uğur əldə etmək olmaz". Belələri haqqında çoxsaylı faktlar-sübutlar göstərmək olar. AXCP sədri Ə.Kərimlinin, Müsavat başqanı A.Hacılınin, Müsavatın keçmiş başqanı İ.Qəmbərin siyasi fəaliyyətlərinə nəzər yetirdikdə, hər şeyin məlum olduğunu görmək olar. Bu məxluqlar az qala yaşlarının yarısını siyasətə qurban versələr də, qazandıqları ancaq xalqın tənqid və iradları olub. Ağa qara demək, xalqın sevincinə, hakimiyyətin apardığı uğurlu siyasətə qərəzli yanaşmaq onların həyat təzidir. Belələrinin yenilənməsi ehtiyac var ki, bunun da reallaşması siyasi gəlir mənbəyi kimi baxan məxluqlar heç cürə imkan vermədilər. Yalnız rayon təşkilatlarının qətiyyətinə və prinsipliliyinə ehtiyac var və yaqın ki, bu gözlənilən də yaxın vaxtlarda həyata keçəcək.

I.ƏLİYEV

Əli Kərimli kimin ölümünə bais olub?

AXCP sədrinin saxta sənəd verdiyi şəxs Hollandiyada intihar edib

Zaman-zaman mətbuatın gündəminə gələn saxta sənəd biznesi və bu biznesdə adları hallanan dağıdıcı müxalifətçi partiya sədrlərinin işfəsi davam etməkdədir. "Siyasi mühacir" statusu almaq üçün min cür fırıldaqçılardan çıxan dağıdıcı müxalifətin "liderləri", məhz bu vasitələrlə asan qazanc əldə edərək, demək olar ki, dələduzluqla məşğul olurlar. Sözügedən məsələnin digər tərəfi də budur ki, onların saxta sənəd verdikləri insanların çoxu sonradan Avropa ölkələrindən deportasiya olunur, bununla da, həmin şəxslərin "siyasi mühacir" arzuları yerinə yetməmiş qalır. Belələrdən biri də AXCP sədri Ə.Kərimlinin toruna düşən və sonda intihar edən Fikrət adlı azərbaycanlı gəncdir...

Fikrət adlı azərbaycanlı gəncin Əli Kərimli tərəfindən verilən sənədlərinin saxtılığı üzə çıxandan sonra, o öz canına qəsd edib

Bəlli olub ki, Ə.Kərimlinin ona verdiyi saxta sənəd işfə edildikdən sonra, Hollandiyanın miqrasiya polisi onun barəsində deportasiya qərarı verib və gənc buna etiraz olaraq, müvəqqəti yaşadığı kamp-

da qollarını kəsərək, intihar edib. Beləliklə, şəxsi dividendləri naminə onlarla insanın həbsinə, ali məktəblərdən, iş yerlərindən çıxarılmasına bəiskar olan Ə.Kərimli bu dəfə bir gəncin ölümünə səbəkar olub.

Özünəqəsd üsulu ilə həyatına son qoyan Fikrət adlı gənc barəsində aparılan araşdırmalardan sonra məlum olub ki, bu şəxs, ümumiyyətlə, siyasətlə məşğul olmayıb, siyasi cameədə ismi hallanmayıb, ictimai sektorda bu adamı tanıyan belə olmayıb və s. Sadəcə, onun "siyasi mühacir" statusu alaraq, ölkəsini tərk etməsi üçün AXCP sədri köhnə üsulunu işə salaraq, onu "Milli Şura"nın mi-

özünü bıçaqlayıb - günahkar yenə də Əli Kərimlidir!

Yeri gəlmişkən, Fikrətin intiharı ilk hadisə deyil. Məsəl üçün, hələ bir neçə ay öncə Amaniya da deport edilməsinə qarşı çıxan daha bir azərbaycanlı qadın özünü bıçaqlamışdı. Xoşbəxtlikdən onun həyatını xilas etmək mümkün olmuşdur. Sonradan onun AXCP sədri Ə.Kərimliyə etdiyi nifrənləri sosial şəbəkədə ictimailəşmişdi. Məlum olmuşdu ki, bu qadın da Avropaya "siyasi mühacir" statusu ilə getməkdən ötrü "Milli Şura"nın mitinqlərinə qatılıb, bir neçə selfie çəkdi və sonda da partiya sədrindən bir neçə min dollara "dəstək məktubu" alıb. Amma nəticədə, alman hüquq-mühafizə orqanları olayı araşdıraraq, həmin qadının heç də siyasi təqiblərə məruz qalmadığını aşkara çıxarıb. Ona görə də, barəsində deportasiya qərarı verilib.

Almaniyada isə bir qadın deportasiya olunmaması üçün

AXCP sədri öz şəkərinə sadıq qalaraq, "bu, mənə

qarşı tənqidatdır" xarakterli ifadələrini işlədə bilməyəcək

Ümumiyyətlə, hazırda Avropanın bir çox ölkələrində miqrasiya axınının qarşısını almaqdan ötrü sərt qanunlar qüvvəyə minib. Həmin qanunların icrası tam dəqiqliklə yerinə yetirilməkdədir. Bu gün bir insanın ölümünə, digər insanların isə həyatlarının puç olmasına bəiskar olan AXCP sədri Ə.Kərimli son anda dalana dirənəcəyinin fərqi indidən varmalıdır. Çünki çox keçməyəcək, onun müəyyən pullar hesabına saxta sənəd, "dəstək məktubu" verərək, "siyasi mühacir" statusu verdiyi insanlar, nəticədə, qapısını dayanaraq, öz pullarını geri istəyəcəklər. Bax, onda AXCP sədri öz şəkərinə sadıq qalaraq, "bu, mənə qarşı tənqidatdır" xarakterli ifadələrini işlədə bilməyəcək. O, eyni zamanda, insanların həyatları ilə oynadığına görə, boynunda qalan mənəvi borcunu da ödəyə bilməyəcək. Çünki bu borcu ödəməkdən ötrü, ən azından, dəmir barmaqlıqlar arasına getməlidir. Buna isə, onun cürəti çatmır. Ancaq necə deyərler, şah qanun deyil, qanun şahdır. Bütün törətdikləri əməllərinə görə, Ə.Kərimli mütləq şəkildə cavab verməli olacaq.

Rövşən RƏSULOVA

Uşaq hüquqlarının müdafiəsi sahəsində beynəlxalq nəzarət

Beynəlxalq nəzarət institutunun formalaşması və daha da inkişafı beynəlxalq hüququn mühüm prinsiplərindən olan beynəlxalq öhdəliklərin vicdanla yerinə yetirilməsi prinsipi ilə bağlıdır.

İnsan hüquqları sahəsində mühüm nəzarət mexanizmlərinin mərkəzində, universal beynəlxalq təşkilat kimi, BMT durur. Nadir Adilov BMT-nin beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin təminatçısı kimi yaranmasına baxmayaraq, bu gün onun fəaliyyət göstərdiyi ən mühüm və başlıca sahələrdən biri də insan hüquqlarıdır. BMT Nizamnaməsinin "Məqsəd və prinsipləri" adlanan I Fəslinin I-cı maddəsində BMT-nin məqsədlərindən biri kimi iqtisadi, sosial, mədəni və humanitar xarakterli beynəlxalq problemlərin həll edilməsinə və irqinə, cinsinə, dilinə və ya dini mənsubiyyətinə fərq qoyulmadan bütün insanların əsas hüquq və azadlıqlarına hörmətinin dəstəklənməsində və həvəsləndirilməsində beynəlxalq əməkdaşlığa nail olmaq göstərilir.

Daha sonra, BMT Nizamnaməsinin 55-ci maddəsində, xüsusi olaraq, qeyd edilir ki, BMT irqinə, cinsinə, dilinə və ya dini mənsubiyyətinə fərq qoyulmadan bütün insanların əsas hüquq və azadlıqlarına hörmət edilməsinə və riayət edilməsinə dəstək verir. BMT-nin fəaliyyətindən danışarkən BMT Baş Məclisi xüsusi qeyd edilməlidir. BMT-nin himayəsi altında qəbul olunmuş əsas insan hüquq və azadlıqlarına dair beynəlxalq normaların əksəriyyəti, o cümlədən, beynəlxalq paktlar BMT Baş Məclisinin təşəbbüsü ilə qəbul olunmuşdur ki, bunlar da, bilavasitə uşaq hüquqlarının qorunmasında mühüm yerə malikdirlər. BMT Baş Məclisi tərəfindən qəbul edilmiş uşaqların maraqları naminə Ümumdünya Görüşünün Fəaliyyət Planı və Uşaqların Yaşaması, Müdafiəsi və İnkişafının təmin edilməsi haqqında ümumdünya Bəyannaməsi uşaqların hüquqlarının qorunmasında mühüm yer tutur.

Hər il milli səviyyələrdə "xülasə"lər həyata keçirilir və BMT Baş Məclisinə bu haqda hesabatlar təqdim edilir. Qlobal "xülasə" çərçivəsində Pekin, Berlin, Qahirə və digər şəhərlərdə yüksək səviyyəli regional müşavirələr keçirilmişdir ki, burada da yüksək inkişafa nail olunduğu qeyd edilmişdir.

1993-cü ildə İnsan Hüquqları üzrə Ümumdünya Konfransında qəbul edilmiş Vyana Bəyannaməsi və Fəaliyyət Proqramında dövlətlərə Uşaq Hüquqları Konvensiyasının həyata keçirilməsi məsələsinin insan hüquqları sahəsində milli fəaliyyət planına daxil edilməsi tövsiyə edilmişdir. Burada xüsusi olaraq qeyd edilirdi ki, uşaqlara münasibətdə bütün hərəkətlərdə, ilk növbədə, diskriminasiya edilməməli və uşaqların maraqlarının yüksək təminatına xüsusi diqqət yetirilməli, eyni zamanda, uşaq düşüncəsinə diqqətlə yanaşılmalıdır. Uşaqların, xüsusilə, qızların, nəzarətsiz uşaqların, kimsəsiz uşaqların, uşaq pornoqrafiyası, uşaq fahişəliyi və ya uşaq orqanlarının satışı da daxil olmaqla, iqtisadi, sosial istismara məruz qalan uşaqların müdafiəsi və mühafizəsi üzrə milli və beynəlxalq mexanizmlər və proqramların möhkəmləndirilməsi

si xüsusi ilə diqqətdə olmalıdır. Uşaq hüquqları haqqında Konvensiyanın həyata keçirilməsini dəstəkləmək üzrə beynəlxalq əməkdaşlığı və həmrəyliyi inkişaf etdirmək, uşaq hüquqlarını BMT-nin bütün sistemi çərçivəsində insan hüquqları sahəsində prioritet sahələrdən biri kimi xüsusi olaraq göstərmək diqqəti cəlb edir. Eyni zamanda, bu zaman uşağın ailə şəraitində böyüməsi də xüsusi qeyd edilmişdir.

2000-ci ildə qəbul edilmiş BMT-nin "Minilliyin Bəyannaməsi"ndə sosial inkişaf insan hüquqlarının perspektivi ilə birbaşa əlaqədə olması göstərilmişdir. Yeni minillikdə inkişafın məqsədlərindən birinci 6 bənd, bilavasitə uşaqların müdafiəsini nəzərdə tutmuşdur. Bu zaman yoxsulluq və aclıqla mübarizə, ümumi başlanğıc təhsilin təmin edilməsi, gender bərabərliyi, uşaq ölümünün qarşısının alınması, analığın mühafizəsi, QİÇS və digər xəstəliklərlə mübarizə xüsusi yer tutur. Bəyannamənin "Zəif qrupların müdafiəsi" adlanan 6-cı fəslində qeyd edilir ki, bütün səylər uşaqlara hərtərəfli yardımın təqdim edilməsinə yönəlməlidir ki, Uşaq Hüquqları haqqında Konvensiyaya və Fakultativ Protokolların ratifikasiyası və tam həyata keçirilməsi təmin edilsin.

2002-ci ilin may ayında BMT Baş Məclisinin uşaqların vəziyyətinə həsr edilmiş xüsusi sessiyasında qəbul edilmiş "Uşaqların həyatı üçün yararlı olan Sülh" adlanan Bəyannamə kompleks xarakter daşımaqla, Konvensiyanın realizəsi üçün rəhbər fəaliyyət adlanır və bütövlükdə, uşaqların hüquqlarının müdafiəsinin beynəlxalq-hüquqi tənzimlənməsi üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir. Həmin Bəyannamədə uşaqların hüquqlarının müdafiəsi və təmini istiqamətində ümumiyyətlə beynəlxalq-hüquqi standartlar əks olunmuşdur. Bəyannamənin 4-cü maddəsində, xüsusi olaraq, qeyd edilir ki, dövlətlər hər bir uşağın 18 yaşına çatana qədər hər bir insanın hüquqlarının müdafiəsi və təbiqi üzrə tədbirlər görməyi öhdələrinə götürürlər. Eyni zamanda, bu standartların, məhz Uşaq Hüquqları Konvensiyasında və Fakultativ Protokollarda əks olunması qeyd edilmişdir.

N.Adilovun fikrincə, BMT Baş Məclisi tərəfindən qəbul edilmiş 1965-ci il tarixli "Gənclərin sosial institutunun inkişafının gələcək planlaşdırılması" adlı qətnaməsi həmin qrup şəxslərin hüquqlarının müdafiəsi üzrə tövsiyələri nəzərdə tutmuşdur. Qətnamə, həmçinin, gənclərin hüquqlarının müdafiəsi üzrə regional siyasətin realizəsinin əsas üsullarını da müəyyən edir. Daha sonra, BMT Baş Məclisi tərəfindən 1965-ci il tarixində qəbul edilmiş 2037 sayılı "Gənclər arasında sülh ideyaları, qarşılıqlı hörmət və anlaşmanın elan edilməsi" adlı qətnamə ilə bir sıra mühüm prinsiplər qeyd edilmişdir.

BMT Baş Məclisi tərəfindən qəbul edilmiş 14 dekabr 1990-cı il tarixli 2 qətnamə də bu zaman xüsusi qeyd edilmişdir: Yetkinlik yaşına çatmayanlar arasında cinayətkarlığın qarşısının alınması üzrə BMT-nin rəhbər prinsipləri (Ər-Riyadda qəbul edilmiş prinsiplər) üzrə 45/112 sayılı qətnamə və Azadlıqdan məhrum edilmiş yetkinlik yaşına çatmayanlara aid BMT Qaydaları üzrə 45-

113 sayılı qətnamə.

Uşaq hüquqlarının müdafiəsi sahəsində BMT-nin danışarkən, bu istiqamətdə BMT Təhlükəsizlik Şurası xüsusi qeyd edilmişdir. Bu zaman, 25 avqust 1999-cu il tarixdə Təhlükəsizlik Şurasının "Uşaqlar və hərbi konfliktlər" adlı açıq müzakirəsi xüsusi qeyd edilmişdir. Müzakirələr nəticəsində qəbul edilmiş 1999-cu il tarixli 1261 sayılı qətnamə hərbi konfliktlər dövründə uşaq hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində bir sıra müddəalar müəyyən edirdi. 11 avqust 2000-ci il tarixdə BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul edilmiş 1314 sayılı qətnamə də hərbi konfliktlər dövründə uşaq hüquqlarının müdafiəsinin daha səmərəli təmin edilməsi məsələlərinə həsr edilmişdir.

Uşaq hüquqlarının müdafiəsində əsas həlqəni BMT-nin sülhyaratma əməliyyatları təşkil edir. Bu zaman BMT Təhlükəsizlik Şurası da uşaqların hüquqlarının müdafiəsini sülhyaratma əməliyyatlarının ilkin vəzifələrinə aid edir. Belə ki, 1999-cu il tarixli 1260 sayılı qətnamə ilə Syerra-Leonda uşaq hüquqlarının müdafiəsi mandatın missiyasına daxil edilmişdir. Bu 1999-cu il tarixli 1279 sayılı qətnamə ilə Konqo Demokratik Respublikasına da aid edilmişdir.

1997-ci ildə BMT Baş Katibi Olaru A.Otunnunu hərbi konfliktlər dövründə uşaqların vəziyyətinə dair özünün xüsusi nümayəndəsi təyin etmişdir. BMT Baş Məclisi Özünün 51/77 sayılı qətnaməsi ilə xüsusi nümayəndədən illik məruzələr təqdim etməyi xahiş etmişdir.

N.Adilovun qeyd etdiyi kimi, Avropa Konvensiyası tərəfindən mülki və siyasi hüquqların baza təməlinə əsaslanaraq Avropa Şurası iqtisadi, sosial və mədəni hüquqların müdafiəsi üzrə də ayrıca sənəd qəbul etmişdir. 1961-ci ildə qəbul olunmuş Avropa Sosial Xartiyası, onun 1988-ci ildə qəbul olunmuş əlavə Protokolu və 1996-cı ildə qəbul olunmuş Yenidən İşlənmiş Xartiya bir sıra əsas sosial hüquqları özündə birləşdirmişdir. Sosial Xartiya üzrə aşağıdakı hüquqların müdafiəsi nəzərdə tutulmuşdur: əmək hüququ, birləşmə azadlığı və kollektiv danışıqlar hüququ, sosial yardım hüququ, ailənin iqtisadi, sosial və hüquqi müdafiə hüququ, işçi-miqrantların hüququ. Yenidən İşlənmiş Xartiyanın müddəaları isə bu siyahıya uşaq hüquqlarını və iş məsələlərində kişi və qadınlara eyni münasibət və bərabər imkanlarını daxil etmişdir.

Bu zaman İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin fəaliyyəti xüsusi qeyd edilə bilər. Belə ki, Avropa Komissiyası və İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi birlikdə uşaq hüquqlarına dair presedent hüququ təqribən 750 qərar təşkil edir.

Konvensiyaya, müvafiq olaraq, yaradılmış nəzarət mexanizmlərinin İnsan Hüquqları üzrə Amerikaarası Komissiyasının və İnsan Hüquqları üzrə Amerikaarası Məhkəmənin fəaliyyətinin əsasında duran müddəaya əsasən, istənilən şəxs və ya şəxslər qrupu, eləcə də, bir və ya daha çox üzv-dövlətlərdə tanınmış qeyri-hökumət təşkilatı istənilən iştirakçı-dövlət tərəfindən Konvensiyanın pozulması haqqında şikayətlə Amerikaarası Komissiyaya ərizə vermək hüququna malikdir.

26 iyun 1981-ci il tarixli İnsan və

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

xalqlar hüququ haqqında Afrika Xartiyasının I fəslə insan və xalqların hüquqlarına həsr olunmuşdur. Əsas məqsədin bu hüquqların bəyan olunması deyil, onların həyata keçirilməsi olduğunu hesab edərək, Xartiyanın 1-ci maddəsi iştirakçı-dövlətləri Xartiyada bəyan olunmuş hüquqlar, azadlıqlar və vəzifələrin effektivliyini təmin etmək üçün milli qanunvericilik tədbirləri qəbul etməyə çağırır. Xartiyanın 2-ci maddəsinə əsasən, bütün hüquqlar hər kəsə irqinə, etnik mənsubiyyətinə, dərisinin rənginə, cinsinə, dilinə, dininə və digər baxışlarına, milli və ya sosial mənşəyinə, mülkiyyət vəziyyətinə, doğuluşuna və ya digər əsaslara görə fərq qoymadan məxsusdur. 3-cü maddə hamının qanun qarşısında və qanunun müdafiəsində bərabərliyini müəyyən edir. Ümumiyyətlə, Afrika Xartiyasının beynəlxalq səviyyədə insan hüquqları sahəsində mövcud olan digər normativ aktlardan fərqli əsas xüsusiyyəti onda insan hüquqları ilə bərabər vətəndaş hüquqlarını da bəyan olunmasıdır. Xartiyaya görə yeganə nəzarət orqanı İnsan və Xalqların Hüquqları üzrə Afrika Komissiyasıdır. Komissiya həm Xartiyanın bir iştirakçı-dövləti tərəfindən digər dövlətin Xartiyanın müddəalarını pozması haqqında ərizələrə, həm də digər ərizələrə, yəni Xartiyanın iştirakçı-dövləti olmayan digər maraqlı tərəflər tərəfindən Komissiyaya insan hüquqlarının pozulması haqqında verilən müraciətlərə baxmaq hüququna malikdir.

MDB çərçivəsində insan hüquqlarının müdafiəsindən danışarkən, ilk növbədə, İnsan Hüquq və Azadlıqları haqqında 26 may 1995-ci il ta-

rixli MDB Konvensiyası qeyd olunmalıdır. Konvensiyada mühüm hüquqlar kimi: yaşamaq hüququ (maddə 2); işgəncə və qəddar, qeyri-insani və ya insan ləyaqətini alçaldan rəftar və ya cəzanın yolverilməzliyi (maddə 3); köləliyin və məcburi əməyin yolverilməzliyi (maddə 4); azadlıq və şəxsi toxunulmazlıq hüququ (maddə 5); hamının məhkəmə qarşısında bərabərliyi hüququ və təqsirsizlik prezumpsiyası (maddə 6); qanunsuz cəzalandırılmamaq hüququ (maddə 7); şəxsi və ailə həyatına hörmət, mənzil toxunulmazlığı və yazışma siri hüququ (maddə 9) fikir, vicdan və din azadlığı (maddə 10); fikrini sərbəst ifadə etmək azadlığı (maddə 11); toplaşma və assosiasiya azadlığı (maddə 12); nikah və ailə hüququ; əmək hüququ (maddə 13); sosial təminat hüququ (maddə 14); sərbəst yerdəyişmə hüququ və yaşayış yeri seçmək azadlığı (maddə 22); hüquq subyektliliyinin tanınması hüququ (maddə 23); vətəndaşlıq hüququ (maddə 24); sür-günün yolverilməzliyi (maddə 25); mülkiyyət hüququ (maddə 26); təhsil hüququ (maddə 27); dövlətin idarə edilməsində iştirak hüququ (maddə 29) ifadə olunmuşdur. MDB Konvensiyasının 34-cü maddəsi ilə qeyd olunan bu hüquqların yerinə yetirilməsinə nəzarət mexanizmi kimi İnsan Hüquqları üzrə MDB Komissiyasının yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Lakin bütövlükdə, komissiyanın fəaliyyətsizliyi həmin regionda insan hüquqlarının təminatı problemi kifayət qədər şübhələr yaradır.

Vahid Öməröv,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Yayda qida rejimini gözləməklə bədən çəkisini azaltmaq olar

Bədən çəkisini azaltmaq üçün yay ən əlverişli dövr hesab olunur. Meyvə-tərəvəzlərin bol olduğu yay aylarında zərərli qidalardan uzaq olmaqla artıq çəkini bir neçə kiloqram azaltmaq mümkündür.

Çoxlu maye qəbul edilməsi bu sahədə ilkin şərtlərdən biridir. İsti havada orqanizm çox maye itirdiyinə görə həmin tələbatı ödəmək lazım gəlir. Susuzluğu daha çox adi su və yaşıl çay yatırır. Yeni çəkilmiş şirələr, şəkərsiz limonad və kompotlar qəbul edilməsi də məsləhət görülür. İsti yay günlərində hər 40-50 dəqiqədən bir sərini içmək, qida rasionunda kaloriliyi azaltmaq lazımdır. Alimlərin fikrincə, isti havada enerjiyə ehtiyac təxminən 5 faizə qədər enir, buna görə də yayda daha az kalorili qida lazım olur.

İsti hava orqanizm üçün əsl sınaqdır. İştaha o qədər çox olmasa da, bu fəsildə qida qəbulundan sonra mədədə ağırlıq hissi yaranır. Orqanizmin normal işləməsi üçün diyetoloqlar yayda qidalanma vaxtını dəyişməyi, əsas qida qəbulunu daha çox günün sərin vaxtlarına salmağı məsləhət görürlər. Onların fikrincə, mövsümlə əlaqədar olaraq səhər yeməyinin tezdən saat 7-8-də, naharın 11-11.30-da, şam yeməyinin 18-də qəbul edilməsi daha yaxşıdır. Ac yata bilməyənlər saat 21-də yüngül qəlyanaltı ilə kifayətlənə bilərlər.

İsti hava şəraitində nahar vaxtı karbohidratlarla zəngin qida məhsullarının qəbulu orqanizmi enerji ilə yükləyir. Tərəvəz və meyvə salatları, qarabaşaq, düyü, kartof və pəhriz şorbaları mədədə ağırlıq hissi yaratmır. Ona görə də onları gündüzdə qəbul etmək məsləhət görülür. Həmin karbohidratlar orqanizmdə asan mənimsənilir, ət və balıq yeməklərini şam vaxtına saxlamaq daha yaxşıdır, çünki nisbətən sərin havada onlar daha asan həzm olunur.

Videooyunlardan asılılıq xəstəliklər siyahısına daxil edilib

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı videooyunlardan asılılıq xəstəlikləri və pozğunluqlar siyahısına daxil edib. "Qazeta.ru" resursunun yazdığına görə, videooyunlardan asılılıq 2022-ci ildə qüvvəyə minəcək Xəstəliklərin Beynəlxalq Təsnifatının (International Classification of Diseases, ICD) 11-ci variantına daxil edilib.

Qeyd olunur ki, müvafiq diaqnoz oyunlara görə insanın həyatında, işində və ya təhsilində problemlər yaranan zaman qoyulacaq.

Təşkilat nümayəndələrinin sözlərinə görə, oyun asılılığı oyun sessiyalarının tezliyinə və davam etmə müddətinə, oyunlara sərf edilən vaxtın davamlılığına nəzarət qabiliyyətinin mütəmadi və ya dövrü pozulması, eləcə də mənfi nəticələr yaranan zaman oyunu dayandırmaq bacarığının olmaması ilə xarakterizə olunur. Oyunlardan asılılıq mövcud olduğu halda insan onları digər maraqlardan və gündəlik fəaliyyətdən üstün tutur. Bildirilir ki, oyun asılılığı simptomları uzun müddət ərzində həm fasiləsiz inkişaf edə, həm də mütəmadi yarana bilər.

"Instagram" servisinin auditoriyası 1 milyarda çatıb

Foto və videoların mübadiləsi üçün "Instagram" xidmətinin istifadəçilərinin sayı 1 milyard olub. AZƏRTAC bildirir ki, bu haqda xidmətin saytında məlumat verilib. "Instagram" - indi 1 milyard istifadəçini birləşdirən qlobal bir cəmiyyətdir. "Biz 2010-cu ildən etibarən cəmiyyətimizin inkişafı üçün mümkün olan hər şeyi etmişik. Bu, bizim üçün böyük nailiyyətdir, hamınıza təşəkkür edirik!" - deyər məlumatda bildirilir.

Həmçinin iyunun 20-də tərtibatçılar tərəfindən təqdim edilmiş "IGTV" adlı yeni proqramın köməyi ilə müddəti 1 saatadək olan şaquli videolar yerləşdirmək və izləmək mümkün olacaq. Bir neçə həftə ərzində istifadəçilər üçün əlçatan olacaq mobil proqram "Android" və "iOS" əməliyyat sistemlərində işləyəcək.

SƏS

Son səhifə

22 iyun

"Messi tənqidlərə görə ağlayır"

Arjentina millisinin hücumçusu Lionel Messinin anası Seliya Kuççittini "El Trece"yə müsahibə verib. Apasport.az saytının məlumatına görə, Kuççittini Messinin, ünvanına səslənən tənqidlərə görə əziyyət çəkdiyini, hətta ağladığını qeyd edib.

"Onun turnirdən gözləntiləri böyükdü. Leonun xəyalı dünya çempionatını qazanmaq idi. Ailəmiz onu dəstəkləyir. Messi, həmçinin komanda yoldaşları çempion olmaq, ölkəmizə titul qazandırmaq istəyirlər. Tənqidlərə görə çox əziyyət çəkirik. Messinin, üzərinə düşən məsuliyyəti dərk etmədiyini deyirlər. Bu, doğru deyil. Kaş onlar da Leoya bizim nəzər nöqtəmizdən baxa bilərdilər. O, həqiqətən də əziyyət çəkir, hətta ağlayır. Tənqidlər həm onu, həm də bizi incidir" - deyər, o bildirib.

"Azərreyl" "Çelenc Cup" da

Ölkəmizi qadın voleybolçular arasında avrokubokda təmsil edəcək komandanın adına aydınlıq gəlib. Apasport.az saytının məlumatına görə, Azərbaycan ötən il olduğu kimi, bu dəfə də "Çelenc Cup"da bir komanda ilə mübarizə aparacaq.

Qitəmiqyaslı turnirdə Super Liqanın qalibi "Azərreyl" çıxış edəcək. Bu, "dəmiryolçular"ın avrokubokda 18-ci cəhdidi. Bakılılar "Çelenc Cup"da isə 4-cü dəfə oynayacaqlar. Yarışın püşkatması iyunun 28-də Lüksemburqda olacaq. Turnirə isə noyabrın 11-də start verilecək.

Xulen Lopeteqinin "Real" da illik maaşı 6 milyon avro olacaq

"Real Madrid" futbol klubunun yeni baş məşqçisi Xulen Lopeteqinin müqaviləsinin təfərrüatları açıqlanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, təcrübəli mütəxəssisin "kral klubu"nda illik maaşı 6 milyon avro olacaq.

O, madridlilərin əzəli rəqibləri "Barselona" və "Atletiko"nun məşqçi həmkarları - Ernesto Valverdedən 12 milyon, Dieqo Simeonedən isə 14 milyon az qazanacaq.

Qeyd edək ki, Lopeteqi dünya çempionatının startına bir gün qalmış İspaniya yığmasından qovulmuş və "Real Madrid" klubu ilə müqavilə bağlamışdı.

Fred rəsmən "Mançester Yunayted" də

"Şaxtyor"un sabiq yarımmüdafiəçisi Fred karyerasını "Mançester Yunayted" də davam etdirəcək. Klubun saytında yer alan məlumata görə, braziliyalı futbolçu ilə 5 illik müqavilə imzalanıb. Anlaşmaya əsasən, saziş əlavə 1 il uzadıla bilər. Keçidin detalları açıqlanmasa da, "Mançester Yunayted" in Fredə görə klubuna 60 milyon avro ödədiyi bildirilir.

"Bavariya" Boatenqə 60 milyon avro qiymət qoydu

"Bavariya"nın müdafiəçisi Jerom Boatenq mövsümlərarası fasilədə komandadan ayrılı bilər. Nüfuzlu "Bild" nəşri yazır ki, Münhen klubu 50-60 milyon avro qarşılığında alman futbolçu ilə yollarını ayırmağa hazırdır. "Bavariya" aşağı məbləğ qarşılığında Boatenqin komandadan ayrılmasının əleyhinədi. Əgər minimum 50 milyon avro təklif olmasa, 29 yaşlı müdafiəçinin müqaviləsi uzadıla bilər. Daha öncə "Yuventus"un Boatenqlə yaxından maraqlandığı barədə xəbərlər yayılmışdı.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 5500**